תנ״ך · אחרונים

מפתח ענייני התנך

רבי משה ליב לעחוויצקי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מפתח ענייני התנך

רבי משה ליב לעחוויצקי

מקור הטקסט: תורת אמת · רישיון: CC BY-NC-SA 2.5

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מפתח-ענייני-התנך/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

ספר בראשית 5
בראשית 5
נח 6
לך לך 7
וירא 9
חיי שרה 9
תולדות 10
ויצא 11
וישלח 11
וישב 12
מקץ 13
ויגש 14
ויחי 15
ספר שמות 15
שמות 15
וארא 17
בא 17
בשלח 18
יתרו 19
משפטים 19
תרומה 20
תצוה 21
כי תשא 22
ויקהל 22
פקודי 23
ספר ויקרא 23
ויקרא 23
צו 24
שמיני 25
תזריע 25
מצורע 26
אחרי מות 26
קדושים 26
אמור 27
בהר 27
בחקתי 28
ספר במדבר 28
במדבר 28
נשא 29
בהעלותך 29
שלח לך 30
קרח 31
חקת 31
בלק 32
פנחס 32
מטות 33
מסעי 33
ספר דברים 34
דברים 34
ואתחנן 34
עקב 35
ראה 35
שופטים 36
כי תצא 37
כי תבוא 38
נצבים 39
וילך 39
האזינו 39
וזאת הברכה 40
ספר יהושע 40
ספר שופטים 44
ספר שמואל 48

שמואל א 48
שמואל ב 53
ספר מלכים 57
מלכים א 57
מלכים ב 63
נביאים אחרונים 73
ישעיה 73
ירמיה 74
יחזקאל 75
תרי עשר 75
הושע 75
יואל 75
עמוס 75
עובדיה 76
יונה 76
מיכה 76
נחום 76
חבקוק 76
צפניה 77
חגי 77
זכריה 77
מלאכי 77
כתובים 78
תהילים 78
משלי 78
איוב 78
שיר השירים 79
רות 79
איכה 79
קהלת 80
אסתר 80
דניאל 81
עזרא 83
נחמיה 83

ספר בראשית

בראשית

בראשית: כ"א ענינים.

א.

כל הדברים שנבראו בששת ימי בראשית:
ביום א', בריאת שמים וארץ, ואור.
ביום ב', עשית הרקיע והבדלת המים.
ביום ג', קוית המים, רקיעת הארץ וצאצאיה.
ביום ד', תלית המאורות וכוכבים ברקיע.
ביום ה', בריאת שרצי המים, העופות והדגים.
ביום ו', בריאת הבהמות, החיות והאדם.

ב.

ביום ז', קדושת שבת.
יצירת האדם מן האדמה.
נטיעת הגן בעדן מקדם.
ארבעה נהרות: פישון, גיחון, חדקל, פרת.
צווי שלא לאכול מעץ הדעת טוב ורע.
קריאת השמות לחיות ועופות.
יצירת האשה מצלע האדם.

ג.

חטא אדם וחוה בעץ הדעת.
תוכחת ה' לנחש, לאדם וחוה, וענשם.
קריאת שם "חוה", והלבשתם כתנות עור.
גירושם מגן עדן.

ד.

לידת קין והבל.
קרבנם ומנחתם לה'.
שנאת אחים והריגת הבל.
עונש קין וקללתו.
טענות למך לנשיו.

לידת שת.

ה.

סדר עשרה דורות מאדם ועד נח:
אדם חי ט' מאות ול' שנה.
שת חי ט' מאות וי"ב שנה.
אנוש חי ט' מאות וה' שנים.
קינן חי ט' מאות וי' שנה.
מהללאל חי ח' מאות וצ"ה שנה.
ירד חי ט' מאות וס"ב שנה.
חנוך חי ג' מאות וס"ה שנה.
מתושלח חי ט' מאות וס"ט שנה.
למך חי ז' מאות וע"ז שנה.
נח חי ט' מאות ונ' שנה.

ו.

קלקול הדרות וחטאם.
נחם ה' על האדם וגזרת ק"כ שנה.

נח

נח: כ"ה ענינים.
תולדות נח והשחתת כל בשר.
עשית התבה ומדתה.

ז.

ביאת נח אל התיבה.
ירידת הגשם מ' יום בחדש השני בי"ז בו.
התגברות מי המבול ק"נ יום.
גויעת כל בשר.

ח.

הנחת התבה על הרי אררט בחדש השביעי בי"ז בו.
חסרון המים בחדש העשירי בא' לחדש.
שליחת העורב והיונה.
יבשת המים בחדש השני בכ"ז בו.
יציאת נח מן התבה.

בנית המזבח לה' והבטחת ה' לעולם.

ט.

ברכת ה' לנח ולבניו.
התרת אכילת בשר.
איסור בשר ודם מן החי, ועונש שופך דם אדם.
הקמת הברית עם נח, והבטחת ה' לעולם.
אות ברית הקשת.
שכרות נח ביינו, קללת כנען וברכתו לבניו.

י.

תולדות בני יפת.
ממלכת נמרוד ואשור.
בני חם ובני שם.

יא.

חטא דור הפלגה ובנין המגדל.
סדר עשרה דורות מנח עד אברהם.
שם חי ת"ר שנה.
ארפכשד חי תל"ח שנה.
שלח חי תל"ג שנה.
עבר חי תס"ד שנה.
פלג חי רל"ט שנה.
רעו חי רל"ט שנה.
שרוג חי ר"ל שנה.
נחור חי קמ"ח שנה.
תרח חי ר"ה שנה.
אברם חי קע"ה שנה.
תולדות תרח ומיתת הרן.
יציאת תרח מאור כשדים.

לך לך

לך: כ"ח ענינים.

יב.

יציאת אברם מארץ מולדתו.

ברכת ה' לאברם.
התחברות לוט עם אברם.
בנית המזבח לה'.
ביאת אברם מצרימה.
לקיחת שרי לבית פרעה וענשו.

יג.

הליכת אברם ממצרים הנגבה.
ריב רועי לוט ברועי אברם.
פרידת לוט מעל אברם.
הבטחת ה' לאברם לתת לו את ארץ כנען.

יד.

מלחמת אברם עם המלכים.
נפילת מלכי סדום ועמורה בבארות חמר.
יציאת מלך סדום ומלכי צדק לקראת אברם.
בקשת מלך סדום מאת אברם ותשובתו לו.

טו.

הבטחת ה' לאברם במחזה.
אמונת אברם בה'.
ברית בין הבתרים.
גזירת גרות ד' מאות שנה.

טז.

לקיחת הגר לאברם לאשה.
בריחת הגר מפני שרה גברתה.
התראות המלאך אל הגר.
לידת ישמעאל.

יז.

התראות ה' אל אברם והקמת בריתו עמו.
שנוי השם של "אברם" ל"אברהם".
פרשת המילה.
שנוי השם של "שרי" ל"שרה".
בשורה על דבר לידת יצחק.

מילת אברהם וישמעאל וכל בני בית אברהם.

וירא

וירא: י"ט ענינים:

יח.

התראות ה' אל אברהם באלוני ממרא.
הכנסת אורחי אברהם.
וכוח שרה על דבר הצחוק.
הליכת המלאכים לסדום.
תפילת אברהם על סדום.

יט.

ביאת המלאכים לסדום.
וכוח אנשי סדום עם לוט.
הפיכת סדום ועמורה.
לוט עם בנותיו.

כ.

לקיחת שרה לבית אבימלך.
תוכחת ה' לאבימלך בחלום הלילה.
חזרת שרה לאברהם במתנות גדולות.

כא.

לידת יצחק ומילתו.
גמולת יצחק.
שליחת הגר וישמעאל מבית אברהם.
דברי המלאך אל הגר.
כריתות ברית אבימלך עם אברהם.

כב.

עקדת יצחק.
לידת רבקה לבתואל.

חיי שרה

חיי שרה: ח' ענינים.

כג.

מיתת שרה בקרית ארבע.
קנית מערת המכפלה.

כד.

השבעת אברהם לאליעזר על דבר נשואי יצחק.
הליכת אליעזר לחרן.
נחושו של אליעזר.
שאלת רבקה על יצחק.

כה.

אברהם לקח את קטורה וילדה לו ששה בנים.
תולדות ישמעאל וחייו קל"ז שנה.

תולדות

תולדות: י"ד ענינים.
לידת יעקב ועשו, תארם ומעשיהם.
מכירת עשו ליעקב את הבכורה.

כו.

הרעב בארץ כנען.
הליכת יצחק אל אבימלך גררה.
התראות ה' אל יצחק והבטחתו לו.
ישיבת יצחק בגרר ועשירותו.
מריבה בשביל הבארות.
כריתות ברית אבימלך ליצחק ושבועתם איש לאחיו.
לקיחת עשו את נשיו.

כז.

ברכת יצחק ליעקב ועשו.
שטמת עשו ליעקב.
שליחת רבקה את יעקב לחרן.

כח.

ברכת יצחק ליעקב ושלחו פדנה.
לקיחת עשו את מחלת בת ישמעאל.

ויצא

ויצא: י"ט ענינים.

יציאת יעקב מבאר שבע.

שכיבת יעקב וחלום הסולם.

נדר יעקב לה'.

כט.

הליכת יעקב חרנה.

גלילת האבן מפי הבאר.

שיחת יעקב ורחל.

ביאת יעקב לבית לבן.

מרמת לבן ליעקב על ידי רחל ולאה.

שמות השבטים.

ל.

קנאת רחל באחותה.

וכוח רחל עם לאה על דבר הדודאים.

נקובת־שכרו של יעקב עם לבן.

המקלות אשר פצל ברהטים ועשירות יעקב.

לא.

לקיחת יעקב רשיון מרחל ולאה לשוב לביתו.

לקיחת רחל את התרפים.

בריחת יעקב מלבן ווכחו עמו.

מריבת יעקב עם לבן.

כריתות ברית לבן עם יעקב.

לב.

פרידת לבן מיעקב.

וישלח

וישלח: י"ז ענינים.

שליחת המלאכים לעשו ותשובתם.

יראת יעקב ותפלתו.

שליחת הדורון והעברת מעבר יבק.

פגישת יעקב עם האיש והתאבקו עמו.

איסור אכילת גיד הנשה.

לג.

פגישת יעקב עם עשו ודברו עמו וביאתו שכמה ובנית המזבח שמה.

לד.

מעשה שכם וענשם.

לה.

התראות ה' ליעקב ובנית מזבח בלוז.
פקודת יעקב לבני ביתו להסיר את אלהי נכר.
מיתת דבורה מינקת רבקה וקבורתה.
התראות ה' ליעקב ושנוי שמו לישראל.
מיתת רחל וקבורתה בדרך אפרת ולידת בנימין.
מעשה ראובן עם בלהה.
שנים עשר בני יעקב.
בני לאה: ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר וזבולון.
בני רחל: יוסף ובנימין.
בני בלהה: דן ונפתלי.
בני זלפה: גד ואשר.
גויעת יצחק וקבורתו בחברון. חייו ק"פ שנה.

לו.

תולדות עשו ואלופיו.
בני שעיר החרי.
המלכים אשר מלכו בארץ אדום.

וישב

וישב: כ' ענינים

לז.

דבת יוסף על אחיו.
אהבת יעקב ליוסף.
שנאת האחים ליוסף.
חלומות יוסף הראשון והשני.
שליחת יעקב את יוסף לראות את אחיו.

פגישת איש עמו ודברו אל יוסף.
מחשבות האחים על דבר יוסף.
עצת ראובן להשליכו הבורה.
עצת יהודה למכרו לישמעאלים.
מכירת יוסף.
שליחת כתנת הפסים לאביהם.

לח.

חטא ער ואונן.
מעשה יהודה ותמר.
לידת פרץ וזרח.

לט.

הצלחת יוסף בבית אדוניו המצרי.
וכוחו עם אשת אדוניו.
יוסף בבית הסהר.

מ.

חלומות של שר המשקים והאופים.
פתרון יוסף את חלומותיהם.
בקשת יוסף לשר המשקים להזכירו לפרעה.

מקץ

מקץ: י"ט ענינים.

מא.

חלומות פרעה.
ספור שר המשקים לפרעה את חכמת יוסף.
צווי פרעה להוציא את יוסף מבית הסהר ודברו עמו.
פתרון החלומות.
עצת יוסף לפרעה.
גדולת יוסף.
תולדות יוסף: מנשה ואפרים.
יוסף השליט והמשביר בשני הרעב.

מב.

ירידת האחים למצרים.
וכוח יוסף עם אחיו.
שימת הכסף בשקיהם.
התודות האחים.
הגדת האחים לאביהם את הקורות אותם.
וכוח יעקב עם בניו בדבר בנימין.

מג.

ירידת האחים עם בנימין מצרימה.
הבאת המנחה אל יוסף.
אכילת המשתה עמו.

מד.

עלילת הגביע.
תוכחת יוסף לאחיו ותשובתם לו.

ויגש

ויגש: י"ד ענינים.
וכוח יהודה עם יוסף.

מה.

התגלות יוסף אל אחיו.
שיבת האחים לכנען עם העגלות אשר שלח פרעה.
בשורת אשר יוסף חי וכי הוא משל בארץ מצרים.

מו.

התראות ה' לישראל בלילה.
נסיעת יעקב מצרימה.
שמות שבעים נפש הבאים מצרימה.
התגלות יוסף אל אביו.
עצת יוסף לאחיו לאמר לפרעה כי אנשי מקנה הם.

מז.

הבאת יוסף את יעקב לפני פרעה.
התאוננות יעקב על חייו הרעים.
ישיבת יעקב ובניו בארץ רעמסס.

התנהגות יוסף עם המצרים בשנות הרעב.
קנית אדמת מצרים לפרעה לחמש לבד אדמת הכהנים.

ויחי
ויחי: י"א ענינים.
יעקב היה במצרים שבע עשרה שנה וכל ימי חייו קמ"ז שנה.
צואת יעקב ליוסף.

מח.
התנצלות יעקב על דבר קבורת רחל בדרך.
וכוח יוסף עם אביו על דבר מנשה ואפרים.
ברכת יעקב ליוסף, לאפרים ומנשה.

מט.
ברכת יעקב את בניו.
תוכחת מגולה לראובן, שמעון ולוי.
ברכת יהודה, יששכר, זבלון, דן וגד.
אשר ונפתלי, יוסף ובנימין.

נ.
קבורת יעקב הספדו ואבלו.
יראת השבטים מפני יוסף ותנחמו להם.
צוואת יוסף וחייו מאה ועשר שנים.

חזק

ספר שמות

שמות
שמות: ל"ב ענינים

א.
שמות השבטים וריבוי העם.
קימת מלך חדש.
שימת שרי מסים על בני ישראל.
גזרת פרעה להמית הבנים.
גזרת השלכת הבנים היאורה.

לידת משה.

ב.

ירידת בת פרעה לרחץ על היאור.
מציאת משה ביאור.
טעם קריאת שם משה.
הכאת משה את המצרי.
בנות יתרו.
דברי בנות יתרו אל רעואל אביהן.
נשיאת משה את צפורה בת יתרו.
זעקת ישראל מן העבדה אל ה'.

ג.

משה היה רועה את צאן יתרו.
מראה הסנה.
התנצלות משה לפני ה' ותשובתו לו.

ד.

הפיכת המטה לנחש.
אות הצרעת על ידי משה.
אות הדם ממימי היאור.
סירוב משה מלכת לפרעה ותשובת ה' לו.
פרידת משה מחותנו.
הליכת משה עם אשתו ובניו למצרים.
פגישת המלאך במלון.
פגישת אהרן ומשה בהר האלקים.
עשית האותות לעיני העם.

ה.

ההתראה הראשונה לפרעה לשלח את העם ותשובתו.
גזרת "תבן לא ינתן להם".
הכאת נוגשי פרעה את שוטרי בני ישראל.
התנצלות שוטרי בני ישראל לפני פרעה ותשובתו.
גזרת "סכום הלבנים תתנו".
טענות משה לה' ותשובת ה' לו.

וארא

ו.

וארא: כ"ג ענינים.
דברי ה' למשה להודיע לבני ישראל גאולתם.
וכוח משה עם ה' בדבר התראותו לפרעה.
צירוף אהרן למשה בדבר השליחות לפרעה.
טענת משה "הן אני ערל שפתים".
חיי לוי מאה ושלשים ושבע שנה, כון הי' חיי עמרם.
חיי קהת מאה ושלשים ושלש שנה.
יחוס שלשת השבטים.
תולדות אהרן: נדב, אביהוא, אלעזר ואיתמר.

ז.

משה בן פ' שנה ואהרן בן פ"ג שנה בדברם אל פרעה.
אות התנין.
מכת דם והתראתה.
התראת הצפרדעים.

ח.

מכת צפרדעים.
צעקת משה אל ה' בדבר הצפרדעים.
מכת כנים.
מכת הערוב והתראתה.
הפדות בין ישראל ובין מצרים.

ט.

מכת דבר והתראתה.
מכת שחין.
מכת ברד והתראתה.
התודות פרעה על חטאיו.
תשובת משה לפרעה.
חדלת הקולות והברד.

בא

בא: י"ז ענינים.

י.

התראת משה על הארבה.
טענות משה לפרעה ותשובתו לו.
טענות עבדי פרעה לפרעה.
נטית יד משה על מצרים בארבה.
מכת הארבה.
בקשת פרעה לשאת את חטאיו.
מכת חשך.
חזוק ה' את לב פרעה.
עזות פרעה להמית את משה.

יא.

התראת מכת בכורות ומעלות חדש ניסן.

יב.

צווי ה' לקחת שה לבית אבות להקריב פסח.
אות הדם על הבתים.
ענין חמץ ומצה.
מכת בכורות.
מסעי בני ישראל מרעמסס סכתה.
חוקת הפסה.

יג.

קידוש הבכורות ושאלת התם ומצות תפילין

בשלח

בשלח: י"ג ענינים.
שליחת פרעה את העם.
לקיחת עצמות יוסף.
הליכת עמוד האש ועמוד הענן לפני בני ישראל.

יד.

חנית בני ישראל לפני בעל צפון.
רדיפת פרעה אחרי בני ישראל.
טענות בני ישראל אל משה ותשובת משה להם.

קריעת ים סוף.

טו.

שירת משה ושירת מרים על הים.
המתקת המים המרים, במרה.

טז.

תלונת העם על משה ואהרן.
פרשת המן.

יז.

חסרון מים ברפידים.
מלחמת עמלק.

יתרו

יתרו: ט' ענינים.

יח.

שמועת יתרו.
טעם שמות בני משה גרשם ואליעזר.
ביאת יתרו אל משה המדברה.
משפטי משה אל העם.
עצת יתרו.

יט.

מצות הגבלה ופרישה.
קבלת התורה.

כ.

עשרת הדברות.
יראת העם מן הקולות והלפידים.
אזהרה על מזבח אדמה ומזבח אבנים.

משפטים

משפטים: כ"ז ענינים.

כא.

ענין עבד עברי ואמה עבריה.
פרשה רוצחים.

עונש חובל ומקלל אביו ואמו וגונב נפש מישראל.
עונש מכה רעהו ועבדו ואמתו.
עונש מכה אשה הרה.
ענין מפיל שן או עין עבדו ואמתו.
ענין שור ובור.
ענין שור תם ומועד.
תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה.

כב.

ענין הבא במחתרת.
נזקי שן ורגל.
נזקי אש.
ענין ארבעה שומרים.
עונש מפתה בתולה וענשי שאר מצות.
לבלי ענות גר יתום ואלמנה.
ענין הלואה לעני.

כג.

אזהרה על לשון הרע ושאר מצות פרטיות.
לשמור שמטה, שבת ורגלים.
להתראות כל זכר שלש פעמים בשנה במקדש ה'.
להביא בכורים בית ה'.
שליחת המלאך לפני בני ישראל.
נתינת שכר טוב לשומרי מצות ה'.
שליחת הצרעה לפני בני ישראל.

כד.

צווי ה' אל משה לעלות אליו.
זריקת הדם על העם.
ראית אלקי ישראל.
עלית משה ההרה וכסוי הענן עליו.

תרומה

תרומה: י"ט ענינים:

כה.

צווי על מלאכת המשכן וכליו מי"ג דברים.
עשית הארון.
עשית הכפרת והכרבים.
עשית השלחן.
עשית המנורה.

כו.

עשית היריעות.
עשית הקרסים והלולאות.
עשית יריעות עזים.
עשית המכסה לאהל.
עשית הקרשים למשכן וסדר עמידתם.
עשית האדנים.
עשית הבריחים. והטבעות.
עשית הפרכת.
עשית המסך לפתח האהל.

כז.

עשית מזבח הנחשת.
עשית הקלעים לחצר.
העמודים והאדנים.
עשית שער החצר.

תצוה

תצוה: י' ענינים.
הדלקת נר תמיד לפני ה'

כח.

עשית בגדי קדש לאהרן ולבניו.
עשית האפוד ואבניו המשבצות והשרשרת.
עשית החשן ומלאת אבניו, האורים והתמים.
עשית המעיל הפעמונים והרמונים.
עשית הציץ.
עשית כתונות ואבנטים מגבעות ומכנסי בד.

כט.

סדר הקרבת אהרן ובניו בחנוכתם.
סדר הלבשת הבגדים והקרבת התמיד.

ל.

עשית מזבח הזהב להקטיר קטרת.

כי תשא

תשא: י"ח ענינים.
נשיאת ראש בני ישראל בחצאי שקלים.
עשית הכיור.
עשית שמן המשחה.
עשית הקטרת.

לא.

חכמת בצלאל.
שמירת שבת.

לב.

מעשה העגל.
תפלת משה.
השלכת הלוחות.
תוכחת משה להעם.
עונש העובדים לעגל.

לג.

הסרת עדים.
טענות משה אל ה'.
הודעת דרכיו למשה.

לד.

נתינת לוחות שניות.
לבלי לכרות ברית עם יושבי הארץ.
לעלות ברגלים לראות פני ה'.
קרן אור פני משה.

ויקהל

ויקהל: ט' ענינים.

לה.

ענין הקהלה לצות את מלאכת המשכן.
תרומה לה' מאת בני ישראל.
ענין חכמי לב.
נשיא לב ונדבת רוח.
נדבת הנשים.
נדבת הנשיאים.

לו.

רבוי נדבת העם ועשית חכמי לב היריעות והקרשים והפרוכת.

לז.

עשית בצלאל את הארון, השלחן, המנורה והמזבח הזהב.

לח.

עשית מזבח הנחשת והכיור והחצר.

פקודי

פקודי: ה' ענינים.
כל משקלי נדבת המשכן לכסף, לזהב ולנחושת.

לט.

עשית כל בגדי אהרן ובניו לעבודתם.
הבאת המשכן וכל כליו אל משה וברכתו אותם.

מ.

הקמת המשכן וכל כליו על ידי משה וגמר מלאכתו באחד בניסן בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים.
כסוי הענן את האהל ומלוא כבוד ה' את המשכן.
חזק

ספר ויקרא

ויקרא

ויקרא: י"ט ענינים

א.

קרבן עולה מן הבקר.

קרבן עולה מן הצאן.
קרבן עולה מן העוף.

ב.

קרבן מנחת סלת.
קרבן מנחת מאפה תנור.
מנחה על המחבת.
מנחת מרחשת.
מנחת בכורים.

ג.

זבח שלמים מן הבקר.
זבח שלמים מן הכבשים ומן העזים.

ד.

פר כהן המשוח.
פר העלם דבר של צבור.
שעיר חטאת נשיא.
שעיר עזים חטאת יחיד מעם הארץ.
אם כבש קרבנו.

ה.

קרבן עולה ויורד.
אשם מעילות.
אשם תלוי.
אשם גזלות.

צו

צו: י"א ענינים.

ו.

תורת העולה.
הרמת הדשן מעל המזבח.
תורת המנחה.
מנחת חבתין של אהרן ובניו.
תורת החטאת.

ז.
תורת האשם.
תורת השלמים.
תורת התודה.
איסור חלב ודם.
מתנות הכהנים חזה ושוק.

ח.
שבעת ימי המלואים, סדר הקרבנות ולבישת הבגדים ביום משחתם.

שמיני
שמיני: ח' ענינים

ט.
סדר הקרבנות ביום השמיני למלואים.

י.
הקרבת בני אהרן אש זרה לפני ה' וענשם.
איסור שתית יין ושכר לכהנים בבואם אל אוהל מועד.
סדר אכילת המנחה, חזה ושוק ושרפת שעיר החטאת.

יא.
אכילת חיות ועופות איזה מותרים ואיזה אסורים.
ענין טומאה וטהרה.
טהרת טומאת שרץ במקוה.
ענין המשקים המכשירים את הזרעים לקבל טומאה.

תזריע
תזריע: ו' ענינים.

יב.
עניני טומאת יולדת וטהרתה.

יג.
עניני טומאת נגעים וטהרתם.
נגע בעור הבשר.
ננע נתק בראש או בזקן.
נגע בקרחת או בגבחת.

נגעי בגדים.

מצורע

מצורע: ג' ענינים.

יד.

תורת טהרת המצורע.

נגעי בתים.

טו.

ענין טומאת זב וזבה.

אחרי מות

אחרי: ד' ענינים.

טז.

סדר עבודת כהן גדול ביום הכפורים.

יז.

אזהרה להביא הקרבנות אל פתח אהל מועד.

איסור שחוטי חוץ והמעלה בחוץ ועונש אכילת דם.

יח.

אזהרות איסורי עריות.

קדושים

קדושים: י' ענינים.

יט.

עניני קדושה ופרישות.

מצות בין אדם לחברו.

עניני החקים והמשפטים בין אדם לחברו.

זמן אכילת שלמים.

ענין פאה לקט פרט ועוללות וכלאים.

ענין שפחה חרופה וקרבנה.

ענין ערלה וכרם רבעי.

אזהרה על הונאת הגר ושאר מצות פרטיות.

כ.

אזהרה על עבודת המולך.

עונשי ביאות האסורות.

אמור

אמור: ט"ו ענינים.

כא.

ענין כהן הדיוט בטומאה ונשואין.
ענין כהן גדול.
איסור עבודת כהנים בעלי מומים.
איסור עבודת כהנים טמאים.

כב.

איסור אכילת תרומה לטמאים וזרים.
איסור הקרבת קרבנות בעלי מומים.
זמן אכילת קרבן תודה.

כג.

עניני המועדים.
קרבן העומר בפסח.
קרבן שתי הלחם בעצרת.
לקיחת ארבעה מינים בסוכות.

כד.

הדלקת נר תמיד לפני ה'.
סדר לחם הפנים.
ענין המקלל ועונשו.
פרשת רוצחים.

בהר

בהר: ז' ענינים.

כה.

ענין שמיטה ויובל.
איסור אונאה לאחיו.
ענין מכירת שדה אחוזה ושדה מקנה.
ענין מכירת בית בעיר חומה.
ענין מכירת עבד עברי ועבד כנעני.

גאולת עבד עברי.
שלא לתת אבן משבית להשתחוות עליה אפילו לשמים.

בחקתי
בחוקותי: ט' ענינים.

כו.
שכר תורה ומצוה.
מ"ט קללות בתוכחה מפי הקב"ה אמרן בלשון רבים.

כז.
ערכי אדם.
ערכי בהמה.
ערך שדה אחוזה.
ערך שדה מקנה.
עניני חרמים לה'.
ענין מעשר שני.
ענין מעשר בהמה.
חזק

ספר במדבר

במדבר
במדבר: י' ענינים.

א.
סדר היחוס של בני ישראל ומנינם.
מספר בני ישראל ו' מאות אלף וג' אלפים וה' מאות וחמשים.
צווי לפקוד את הלוים על המשכן וכליו.

ב.
סדר הדגלים: מחנה יהודה, יששכר וזבולן קדמה.
מחנה ראובן, שמעון וגד תימנה.
מחנה אפרים, מנשה ובנימין ימה.
מחנה דן, אשר ונפתלי צפונה.
מחנה הלוים בתוך.

ג.

תולדות אהרן והזכרת מיתת נדב ואביהו.
סדר יחוסי הלוים ומנינם מבן חדש ומעלה כ"ב אלף.
חנית הלוים, משפחות הגרשוני ימה.
בני קהת תימנה, בני מררי צפונה, משה ואהרן ובניו קדמה.
מנין הבכורים לבני ישראל מבן חדש ומעלה כ"ב אלף שלשה ושבעים ומאתים.
לקיחת הלוים תחת כל בכור בבני ישראל.

ד.

סדר עבודת בני קהת הארון והשלחן ומנורת המאור ומזבח הזהב וכליהם.

נשא

נשא: ט' ענינים.
עבודת בני גרשון: יריעות המשכן ומכסהו ומכסה התחש ואת קלעי החצר ומסך שער החצר.
עבודת בני מררי. קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו ואדניו ועמודי דחצר ואדניהם ויתדותיהם ומיתרותיהם.
מנין הלוים מבן שלשים עד בן חמשים שמונת אלפים וחמש מאות ושמונים.

ה.

שלוח הטמאים.
נתינת תרומה ומתנות וגזל הגר, לכהנים
פרשת סוטה.

ו.

ענין קדושת נזיר.
ברכת כהנים.

ז.

קרבנות הנשיאים ושמותם ביום חנכת המזבח.

בהעלותך

בהעלותך: י"ג ענינים.

ח.

הדלקת הנרות במנורה.
תנופת הלוים.

ט.

פסח שני.

סדר נסיעת ישראל במדבר.

ענין החצוצרות.

נסיעת ישראל לדגליהם: מחנה יהודה ואחרי כן נסעו בני גרשון ובני מררי.

מחנה ראובן ואחרי כן נסעו הקהתים, מחנה אפרים ומחנה דן.

הפצרת משה את חותנו לנסע עמם.

יא.

עניני בשר תאוה ואצילת הרוח ממשה על שבעים זקנים.

נבואת אלדד ומידד במחנה.

פריחת שלוים מן הים.

יב.

דבת מרים ואהרן במשה.

גדולת נבואת משה.

עונש מרים.

שלח לך

שלח: ט' ענינים.

יג.

שליחת המרגלים ותיור הארץ.

דבת המרגלים.

יד.

בכית העם.

עונש המרגלים והעם.

טו.

ענין קרבנות, מנחתם ונסכם.

הפרשת חלה.

קרבנות לכפר על עבודת כוכבים ועונש המגדף.

ענין מקושש עצים ביום השבת.

פרשת ציצת.

קרח
קרח: י' ענינים.

טז.
מחלוקת קרח ועדתו חמשים ומאתים איש.
בליעת קרח.
אכילת האש מקריבי הקטרת.

יז.
עשית רקעי פחים צפוי למזבח.
תלונת העם על משה.
ענין הקטרת לעצר הנגף.
פריחת מטה אהרן וגמלו שקדים.

יח.
קריבת מטה לוי למשמרת הקדש.
מתנות כהנים.
מתנות מעשר ראשון ללוים.

חקת
חקת: י"א ענינים.

יט.
פרה אדמה ושרפתה וטהרתה.

כ.
מיתת מרים.
מי מריבה.
שליחות בני ישראל אל מלך אדום.
מיתת אהרן.

כא.
מלחמת כנעני מלך ערד.
נשיכת נחשים השרפים ורפואתם בנחש הנחשת.
נחלי ארנון.
שירת הבאר.
מלחמת סיחון מלך האמרי.

מלחמת עוג מלך הבשן.

בלק

בלק: ט"ו ענינים.

כב.

שליחת בלק לבלעם.
ענין אתונו של בלעם.
פתיחת פי האתון.
ביאת בלעם לבלק בגבול ארנון.

כג.

תוכחת בלעם לבלק.
התנצלות בלעם על אשר לא יכול לקלל את ישראל.
בלעם משבח את בני ישראל.

כד.

נביאת בלעם על מלכות והצלחת בני־ישראל.
עצת בלעם.
נבואת בלעם על מפלת מואב, עמלק, אשור, ועבר.
נביאת בלעם על טובת ישראל לעתיד.
בלעם משבח את הקיני.

כה.

העם זנה בבנות מואב.
מעשה זמרי, ואשר נפלו במגפה כ"ד אלף.
קנאת פינחס.

פנחס

פינחס: י' ענינים.
תשלום גמולו של פינחס.

כו.

מנין בני ישראל שש מאות אלף, ואלף שבע מאות ושלשים.
צווי על חלוקת הארץ בגורל.
ומנין הלוים שלשה ועשרים אלף.

כז.

טענות בנות צלפחד ותשובת ה' להן, ופרשת נחלאות.
צווי ה' למשה לראות את הארץ.
התמנות יהושע על ישראל.

כח.

קרבן תמיד, שבת וראש הדש.
קרבנות המועדים, פסח ועצרת.

כט.

קרבנות ראש השנה ויום הכפרים.
קרבנות חג הסוכות ושמיני עצרת.

מטות

מטות: ו' ענינים.

ל.

עניני נדרים והתרתם.

לא.

נקמת ה' ומלחמת מדין.
טהרות וגיעולי כלים.
חלוקת השבי לצבא ולעדה.

לב.

בני גד וראובן בקשו נחלתם בעבר הירדן.
תנאי משה עם בני גד ובני ראובן.

מסעי

מסעי: ט' ענינים.

לג.

מ"ב מסעות בני ישראל במדבר.
מיתת אהרן בחדש החמישי באחד לחדש וימי חייו קכ"ג.
צווי להוריש את יושבי הארץ ולאבד גילוליהם.

לד.

נחלת הארץ.
שמות הנשיאים המנחילים את הארץ.

לה.

צווי לתת ללוים ערים לשבת ומגרשים לבהמתם.
ענין ערי מקלט.
פרשת רוצחים ודיניהם.

לו.

ענין הסבת נחלה משבט לשבט.
חזק

ספר דברים

דברים

דברים: ח' ענינים.

א.

תוכחת משה לבני ישראל והזכירו המקומות שהכעיסו את המקום.
ספור התמנות הראשים עליהם.
תוכחת משה בענין המרגלים.

ב.

נסיעת ישראל דרך הר שעיר.
נסיעת ישראל דרך מדבר מואב ובני עמון.
ספור מלחמת סיחון מלך חשבון.

ג.

ספור מלחמת עוג מלך הבשן וערשו הברזל.
החזקת משה את יהושע למלחמה.

ואתחנן

ואתחנן: י"ב ענינים.
תפלת משה ותאותו לכנס אל הארץ.

ד.

אזהרה על שמירת החקים והמשפטים.
זכירת הר סיני.
אזהרה על עשית פסל ותמונה וענשם.
פרטי הנסים והנפלאות שהיו ביציאת מצרים.
מלמד איך לעבוד את ה' לשמור תורתו.

הבדלת שלש ערים בעבר הירדן במזרחו של עולם לערי מקלט.

ה.

עשרת הדברות.

בקשת בני ישראל לשמוע דבר ה' מפי משה.

ו.

פרשת "שמע ישראל"; שלא לשכוח את ה' ולא נסותו.

שאלת בן חכם.

ז.

איסור חתון עם שבעה עממים.

עקב

עקב: י"ב ענינים.

ברכת ה' לעולם הזה בשכר התורה והמצות.

התחזקות ננד העמים הקדמונים.

אזהרה לשרוף באש את פסיליהם ושלא להנות מהם.

ח.

זכירת הליכתם במדבר ארבעים שנה.

שלא יסמוך האדם על כוחו וגבורתו.

ט.

אל יבטח אדם על צדקתו וישרת לבבו.

תוכחות משה לישראל על מעשה העגל.

ספור שבירת הלוחות.

י.

ספור נתינת לוחות שניות.

פרשת היראה.

יא.

התעוררות לאהבת השם יתברך.

פרשת "והיה אם שמוע".

ראה

ראה: כ"א ענינים.

נתינת הברכות על הר גריזים והקללות על הר עיבל.

יב.
לאבד תועבת הכנענים.
ענין אכילת קדשים שנפל בהם מום.
לדרוש ולבוא לשכנו עם הקדשים.
היתר בשר תאוה וצווי על השחיטה.
אזהרת אכילת הדם.
אזהרה לישראל על מעשי גלולי כנענים.
יג.
אזהרה שלא להוסיף על המצות ולא לגרוע מהם.
ענין נביא שקר והסתתו לעבודה זרה וענשו.
מסית ומדיח לעבודת ככבים וענשו.
ענין עיר הנדחת.
יד.
שלא להתאבל על מת יותר מדאי ולא להתגודד ולא לקרוח עליו.
ענין בהמות, חיות, עופות ודגים טהורים וטמאים.
הפרשת מעשר שני וחלול על הכסף וביעור המעשרות בשנה השלישית.
טו.
שמטת חוב בשביעית.
ענין נתינת צדקה.
הענקת עבד עברי.
ענין בכור בהמה.
טז.
שמירת חדש האביב וחג הפסח.
שמחת חג השבועות.
שמחת חג הסוכות.

שופטים
שופטים: ט"ו ענינים.
מנוי השופטים בארץ ישראל.
איסור הטית משפט ולקיחת שוחד
ולנטוע אילן ולבנות בית בהר הבית והקמת מצבה להקריב עליה.

יז.

עונש עובד עבודה זרה.

עונש זקן ממרא.

מנוי מלך ומצותיו.

יח.

נתינת הראשית לכהן.

חלוקת המשמרת.

עניני התמימות.

הבדל בין נביא אמת לנביא שקר.

אזהרה שלא ללמוד מתועבת הגוים.

לשמוע לנביא אמת.

יט.

עניני ערי מקלט בא"י ואיסור השגת גבול.

עניני עדים והזמה.

כ.

הערכת מלחמה ופתיחה בשלום

ושלא להשחית אילן מאכל.

כא.

עגלה ערופה.

כי תצא

תצא: כ"ו ענינים.

שבית מלחמה אשת יפת תאר וענינה.

נחלת בכור פי שנים.

ענין בן סורר ומורה.

כב.

השבת אבדה.

מצות שילוח הקן.

מצות מעקה.

איסור שעטנז.

הוצאת שם רע על בתולת ישראל.

עונש מאנס את הבתולה.

כג.

האסורים לבא בקהל.
להתיר דור שלישי של אדום ומצרי לבוא בקהל ה'.
מצות הנוהגות במלחמה ושאר מצות פרטיות.
אזהרת איחור נדרים.

כד.

איסור החזרת גרושה לבעלה הראשון.
הנהנת נושא אשה חדשה.
שמירת ננע צרעת.
זכירת ענש מרים.
ענין משכון לבעל חוב.
לשלם לשכיר שכירו ביומו.
שכחת העומר.
ענין פרט ועוללות.

כה.

ענין ל"ט מלקות.
ענין יבום וחליצה.
ענין דמי בשת.
מדות ומשקלת צדק.
זכירת מעשה עמלק.

כי תבוא

תבוא: ח' ענינים.

כו.

סדר הבאת ומקרא בכורים.
שמחת בכורים.
ודוי ותפלה אחר הפרשת המעשרות בשנה השלישית.
שבחן של ישראל.

כז.

הקמת האבנים בהר עיבל.

י"א הארורים והברכות האמורות בהר גריזים ובהר עיבל.

כח.

הברכות בעולם הזה בשכר שמירת מצותיו.
צ"ח קללות ותוכחת משה לישראל מפי עצמו אמרן ברוח הקדש בלשון יחיד.

נצבים

נצבים: ה' ענינים.

כט.

דברי פיוסים וכריתות ברית על התורה.
אזהרה להתרחק מעבודת עכו"ם.

ל.

עניני תשובה וקבוץ גליות.
התחזקות לתשובה ועבודת ה'.
באיזה חיים יבחר האדם.

וילך

וילך: ה' ענינים.

לא.

הליכת משה לדבר ולחזק את בני ישראל.
החזקת משה ליהושע.
מצות הקהל בשמטה.
מה שיקרה לישראל אחר מות משה.
כתיבת השירה והתורה ושימתה לעדה.

האזינו

האזינו: י' ענינים.

לב.

העידת השמים והארץ על ישראל.
דמיון התורה לטל ומטר.
שבחי ה' בדין ומשפט.
אם חטאת מה תפעל לו.
הנהנת ה' עם ישראל וחסדו בדורות הקדמונים.
ענין הסתרת פנים מישראל בחטאם לה'.

מחשבת הקדוש ברוך הוא על ישראל.
דברי תנחומין שיבואו על בני ישראל לעתיד.
השתתפות משה ויהושע בדברי השירה.
סיבת פטירת משה ואהרן.

וזאת הברכה

ברכה: י"ז ענינים.

לג.

ברכת משה לבני ישראל לפני מיתתו.
דברו בשבחו של מקום והזכרת זכות לבני ישראל.
פתח בצרכיהם של ישראל.
ברך לכל אחד ואחד כפי הצריך לו ולשבטו.
ברכת משה לראובן.
ברכתו ליהודה.
שבח וברכה ללוי.
שבח וברכה לבנימין.
ברכת משה ליוסף.
ברכתו לזבולון, לגד, לדן, לנפתלי, ולאשר.
סיפורו לבני ישראל חסדי ה' עמהם.
הצלחת ישראל בארץ ישראל.

לד.

ראית משה את הארץ.
יציאת נשמת משה וקבורתו על פי ה'.
ימי חיי משה ק"כ שנה.
יהושע ממלא מקום משה רבינו עליו השלום.
מעלות משה מיום הולדו וכל אשר עשה לעיני כל ישראל.
חזק ואמץ

ספר יהושע

יהושע [כ"ד פרקים]

א.

יהושע בן נון משרת משה משבט אפרים הכניס את ישראל לארץ, ה' צוה ליהושע לעבור את הירדן לפני העם לחזק בתורת משה לשמור ולעשות. יהושע צוה לשוטרי בני ישראל להכין צדה להעברת הירדן. צוה לראובני ולגדי ולחצי שבט מנשה לקיים תנאם שהבטיחו למשה עבד ה' ועניתם לו.

ב.

יהושע שלח מרגלים לראות יריחו. רחב הזונה החביאה אותם בפשתי העץ על הגג. את תקות חוט השני עשו לאות קשור בחלון ביתה.

ג.

העברת הירדן אחרי הארון כאלפים אמה במדה אל תקרבו אליו. הכהנים נושאי הארון עמדו הכן בירדן והמים נכרתו היורדים מלמעלה קמו נד אחד והעם עברו נגד יריחו בחרבה. בעשר לחדש הראשון זה ניסן עברו בנ"י את הירדן בחרבה.

ד.

שנים עשר אבנים הקים יהושע בגלגל ושנים עשר אבנים הקים בתוך הירדן לאות ולזכרון עולם עברת הירדן. כארבעים אלף חלוצי צבא מבני גד ומבני ראובן וחצי שבט מנשה עברו למלחמה על ערבות יריחו. העם עלו בעשר לחדש הראשון מן הירדן ויחנו בגלגל.

ה.

יהושע מל את ישראל בגלגל ועשו שם פסח בארבעה עשר לחדש הראשון. קראו לתחנה הראשונה גלגל על שם שגלה יהושע שם חרפת מצרים מעליהם בהמולם בשר ערלתם. ממחרת הפסח הושבת המן ולא ירד עוד. יהושע ראה את שר צבא ה' עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו ואמר לו של נעליך מעל רגליך.

ו.

כבישת יריחו סבו עליה שבעה ימים ויתקעו הכהנים בשופרות. ששה ימים סבו את העיר פעם אחת. וביום השביעי שבע פעמים ותפל החומה תחתיה. ואת רחב הזונה החיה יהושע עם בית אביה. יהושע קלל את האיש אשר יבנה את יריחו. בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה.

ז.

עכן בן כרמי למטה יהודה מעל בחרם ויקח משלל יריחו אדרת שנער אחת ומאתים שקלים כסף ולשון זהב אחד חמשים שקלים משקלו. רגמוהו אבן וכל בני ביתו שרפו באש.

ח.

מלחמת העי. הנופלים שם שנים עשר אלף ואת מלך העי תלה על העץ. יהושע בנה מזנח לה' בהר עבל וכתב שם על האבנים את משנה התורה נגד כל ישראל.

ט.

החוי השלימו עם בני ישראל ורימום לאמר כי המה מארץ רחוקה באו ואחר כן נודע הדבר ויתנם יהושע חוטבי עצים ושואבי מים.

י.

חמשה מלכי אמורי לחמו עם יהושע ויכם מכה גדולה וה' השליך עליהם אבנים גדולות מן השמים. עמידת השמש בגבעון וירח בעמק אילון על ידי יהושע. קציני אנשי המלחמה דרכו ברגליהם על חמשה צוארי המלכים וילכוד כל עריהם.

יא.

מלכי כנען התקבצו להלחם עם יהושע ויכם, את סוסיהם עקרו ואת מרכבותיהם שרף באש ויקח כל ארצם מידם.

יב.

המלכים אשר הכה יהושע בכלל שלושים ואחד.

יג.

יהושע ואלעזר הכהן וראשי המטות חלקו את הארץ לפני בני ישראל בגורל על פי ה' ראובני והגדי וחצי שבט מנשה לקחו נחלתם מעבר לירדן וללוים לא נתן נחלה ויחלק לתשעת המטות וחצי המטה.

יד.

כלב בן יפונה הקנזי למטה יהודה בקש מיהושע ליתן לו נחלתו אשר הבטיח לו משה עבד ה' ויתן לו חברון.

טו.

הגורל למטה יהודה למשפחתם אל גבול אדום. ואת היבוסי יושבי ירושלים לא יכלו בני ישראל להורישם.

טז.

הגורל לבני יוסף מירדן יריחו מזרחה גבול בני אפרים למשפחתם. ולא הורישו את הכנעני היושב בגזר ויהי למס עבד.

יז.

הגורל למטה מנשה. בקשת בנות צלפחד בן חפר ליתן להן נחלתן אשר הבטיח להן משה עבד ה' ויתן להן יהושע נחלה בתוך אחי אביהן. ולא יכלו בני מנשה להוריש את הכנעני ויתנו למס.

יח.

ויקהלו כל עדת בני ישראל שילה ועוד נותרו שבעת שבטים אשר לא לקחו נחלתם. ויקח יהושע שלשה אנשים לשבט וישלחם לכתב את הארץ. וילכו ויעברו בארץ ויכתבוה לערים לשבע חלקים על ספר ויבאו אל יהושע שילה ויחלק שם כמחלקתם בין בני יהודה ובין בני יוסף ויהי להם הגבול לפאת צפונה.

יט.

יצא הגורל השני לשמעון למשחתם בתוך נחלת בני יהודה. ויעל הגורל השלישי לבני זבולון למשפחתם עד שריד. לישששכר יצא הגורל הרביעי למשפחתם. ויצא הגורל החמישי למטה בני אשר למשפחתם. לבני נפתלי יצא הגורל הששי למשפחתם. למטה בני דן יצא השביעי למשפחתם ויתנו בני ישראל נחלה ליהושע בן נון על פי ה' את תמנת סרח בהר אפרים ויכלו מחלק את הארץ.

כ.

יהושע הפריש ערי מקלט את קדש בגליל בהר נפתלי ואת שכם בהר אפרים ואת קרית ארבע היא חברון בהר יהודה. ושלשה בעבר הירדן מזרחה את בצר במדבר במישור ממטה ראובן. ראמות בגלעד ממטה גד ואת גולן בבשן ממטה מנשה.

כא.

יהושע נתן ללוים ערים לשבת ומגרשיהן לבהמתם ערים ארבעים ושמונה ומגרישהן.

כב.

ויהושע שלח את מטה ראובן וגד וחצי שבט מנשה לעריהם בעבר הירדן מזרחה בנכסים רבים ומקנה רב וכסף וזהב ונחשת וברזל ושמלות הרבה מאד ויבנו שם מזבח גדול לה' לא לעולה ולא לזבח כי אם לעד ולאות להם אשר המה בני ישראל.

כג.

צוואת יהושע לבני ישראל והזרם על שמירת התורה והמצוה.

כד.

יהושע הוכיח את בני ישראל לפני מתו וכרת ברית עמהם לעבוד את ה' כל הימים והקים אבן גדולה לעד על הדבר, יהושע חי מאה ועשר שנים ויקברו אותו בגבול נחלתו בתמנת

סרח בהר אפרים, ואת עצמות יוסף קברו בשכם בנחלת יוסף. אלעזר בן אהרן מת ויקברו אותו בגבעת פנחס בנו בהר אפרים:

חזק

ספר שופטים

שופטים [כ"א פרקים]

א.

על יהודה עלה הגורל להלחם עם הכנעני אחרי מות יהושע ויקח לו יהודה לעזר את שמעון אחיו. אדני בזק הצדיק עליו את הדין אחרי שקצצו ידיו ורגליו לאמר שבעים מלכים בהונות ידיהם ורגליהם מקוצצים היו מלוקטים תחת שלחני כאשר עשיתי כן שלם לי אלהים.

אלה שמות ומספר השופטים שלשה עשר ושנות ממשלתם.

עתניאל בן קנז ארעים שנה

אהוד בן גרא שמונים שנה

שמגר בן ענת שמונים שנה

דבורה הנביאה [וברק בן אבינועם] ארבעים שנה

גדעון בן יהואש ארבעים שנה

אבימלך בן גדעון שלש שנים

תולע בן פואה עשרים ושלשה שנים

יאיר הגלעדי עשרים ושנים שנים

2764 2782 שעבוד בני עמון (בני ישראל אינם שולטים)

יפתח הגלעדי ששה שנים

אבצן מבית לחם שבע שנים

אילון הזבולוני עשר שנים

עבדון בן הלל הפרעתני שמונה שנים

כהונת שמשון עשרים שנה

עתניאל היה ממשפחת יהודה אחי כלב ושם אשתו עכסה בת כלב אחיו כי אמר כלב אחיו אשר יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את עכסה בתי לאשה וילכדה עתניאל.

יהודה הלך עם שמעון אחיו וילכד את הכנעני יושב צפת, ואת עזה, ואת אשקלון, ואת עקרון, ויתנו לכלב את חברון.

[בנימין לא הורישו את היבוסי והשאירו אותו בירושלים עד היום.]

בית יוסף הרי את לוז ויראו איש יוצא מן העיר ויראם את מבוא העיר ויכו אותם לפי חרב ואת האיש ומשפחתו שלחו.
[עוד כמה שבטים לא הורישו ערים מיושבי הארץ]

ב.

בני ישראל עבדו את ה' כל ימי יהושע והזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע. וכאשר נאספו אל אבותם. קם דור אחר ויעשו את הרע בעיני ה' ויחר אף ה' בם וימכרם ביד אויביהם מסביב. והניח ה' גוים ולא נתנם ביד יהושע לנסות בהם את ישראל השומרים דרך ה' ללכת בהם או לא.

ג.

עתניאל בן קנז הציל את ישראל מיד כושן־רשעתים אשר עבד עם ישראל שמונה שנה.
אהוד בן גרא איש אטר יד ימינו ממשפחת בנימין הרג את עגלון מלך מואב ויצל את ישראל מידו הקשה.
שמגר בן ענת הכה את פלשתים שש מאות איש במלמד הבקר וישע את ישראל.

ד.

דבורה הנביאה יצאה בחברת ברק בן אבינעם להלחם עם חיל יבין מלך כנען ויכניעום ויעשו לישראל תשועה גדולה. סיסרא שר צבא יבין הומת מות־נבל בידי יעל אשת חבר הקיני אשר תקעה יתד ברקתו.

ה.

שירת דבורה וברק, קללה למרוז על אשר לא בא לעזרת ה', וברכה ליעל אשת חבר הקיני.

ו.

גדעון בן יואש ממשפחת מנשה נקרא בשם ירובעל לאמר ירב בו בעל כי נתץ מזבחו.
וילחם עם מדין ויצל את ישראל ויהרג ארבעה הנסיכים. עורב. זאב. זבח. וצלמנע. ויעש אות בגזת הצמר לאמר אם היה טל על הגזה לבדה ועל הארץ היה חרב וידעתי כי תושיע בידי את ישראל. ויהי כן. וינסה עוד פעם לאמר אם בגזה יהיה החרב ועל הארץ טל. ויהי כן.

ז.

גדעון יצא למלחמה בשלש מאות איש המלקקים ונתן בידם שופרות וכדים ריקים ולפידים בתוך הכדים. חלום מדין ופתרונו. צליל לחם שעורים מתהפך במחנה מדין ויבא עד האהל ויכהו ויפול. והפתרון. אין זאת בלתי חרב גדעון. נתן אלהים בידו את מדין.

ח.

אנשי סכות ופניאל העיזו נגד גדעון וירבון אתו בחזקה על אשר לא קראם למלחמה ויען להם הלא טוב עוללות אפרים מבציר אביעזר. ויהי בשובו מהמלחמה ויקח את קצי המדבר. וידע בהם את אנשי סכות ופניאל והמגדל נתץ. ויקבץ גדעון את כל נזמי הזהב אלף ושבע מאות ויעש מהם אפוד ויהי לגדעון ולביתו למוקש.

ט.

רשעת אבימלך, הרג שבעים אחיו בני אביו ורק אחד נמלט מידו ושמו יותם. משל יותם וקללתו. אחרית אבימלך בעלי שכם בגדו בו ויהי בהלחמו בתבץ ותשלך עליו אשה פלח רכב ותרץ את גלגלתו ותבא עליו קללת יותם בן ירובעל.

י.

תולע בן פואה איש ישששכר שפט את ישראל אחרי אבימלך. יאיר הגלעדי שפט את ישראל אחרי תולע. ויהי לו שלשים בנים רכבים על שלשים עירים.

יא.

יפתח הגלעדי נלחם עם בני עמון ויכנעם. וידר נדר לאמר: אם יתן ה' את בני עמון בידי והיה אשר יצא מדלתי ביתי בשובי לשלום והעליתיהו עולה. ותצא בתו לקראתו ויעש לה את נדרו אשר נדר.

יב.

בני אפרים נלחמו עם יפתח על אשר לא קרא להם במלחמה עם בני עמון ויך מהם עם רב באמרם סבלת ולא שבלת ויפל מאפרים ארבעים ושנים אלף.

אבצן מבית לחם יהודה שפט את ישראל אחרי יפתח. ויהי לו שלשים בנים ושלשים בנות שלח החוצה.

אילון הזבולני שפט את ישראל אחרי אבצן. עבדון בן הלל הפרעתוני שפט את ישראל אחרי אילון הזבולני ויהי לו ארבעים בנים ושלשים בני בנים רכבים על שבעים עירים.

יג.

שמשון היה משבט דן שם אביו מנוח והוא היה נזיר.

יד.

בחר לו אשה מבנות פלשתים כי מאת ה' היתה תאנה להרג בהם ולנקם נקמת דם עמו השפוך. בבואו עד כרמי תמנתה. כפיר אריות שאג לקראתו וישסעהו כשסע הגדי ומאומה אין בידו.

חידת שמשון: מהאוכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק. ופתרונה: מה מתוק מדבש ומה עז מארי. שמשון ענה למגידי החידה לולא חרשתם בעגלתי לא מצאתם חידתי. וירד אשקלון ויך מהם שלשים איש ויקח בגדיהם ויתן למגידי החידה.

טו.

שמשון לכד שלש מאות שועלים ויפן זנב אל זנב וישם לפיד בין שני הזנבות בתוך וישלחם בקמות פלשתים ויבער מגדיש עד קמה ועד כרם זית כי נתנה אשתו לאחר. ויך בלחי חמור אלף איש ויאמר: בלחי החמור חמור חמורתים.

טז.

בעיר עזה מן הפלשתים ארבו לו, קם בחצי הלילה ויסע דלתות שער העיר שתי המזוזות והבריח וישם על כתפיו ויעלום על ראש ההר. שם אשתו השניה דלילה ואחריתו כי על ידה נפל בידי פלשתים וינקרו את עיניו ולאחרונה הפיל בכחו חומה גדולה והרג במותו עם רבים מאשר המית בחייו ואמר תמות נפשי עם פלשתים.

אשתו הציקה לו להגיד לה במה כחו גדול ואיזה פעמים כחש לה. ולאחרונה הגיד לה האמת להיותו נזיר אלהים ומורה לא יעלה על ראשו. ותישנהו על ברכיה ותגלחהו ויסר כחו.

יז.

מעשה פסל מיכה: מיכה גנב כסף מאמו ויודה עלי פשעי. וישב את הנניבה ותקדש אמו את הכסף ותתנהו לצורף ויעש פסל ומסכה. ויהונתן בן גרשם כהן לפניו ויבא הפסל לידי בני דן ויהי לישראל למוקש עד ימי גלות הארץ.

יח.

בימים ההם ושבט הדני מבקש לו נחלה לשבת ויבאו בית מיכה והכירו את הנער הלוי ויקהו את הפסל והאפוד ואת הנער הלוי וילכו ויכבשו את העיר ליש ויקראו לה דן בשם דן אביהם.

יט.

מעשה פילגש בגבעה: איש לוי נסע עם פלגשו דרך גבעת בנימין ויאספהו איש זקן לביתו. ויסבו רשעי בני בנימין על בית משכנו ויענו את פילגשו ותמת. ואותו דמו להרג ויקח האיש את פילגשו ויחתכה לשנים עשר נתחים וישלחם בכל שבטי ישראל.

כ.

ויקהילו כל בני ישראל במספר ארבע מאות אלף למלחמה על בנימין כי לא הוציאו מקרבם הפושעים וינגף בנימין לאחרונה. ביום הראשון נפלו מקהל ישראל שנים

ועשרים אלף. וביום השני שמונה עשר אלף. וביום השלשי נפלו מבנימין עשרים וחמשה אלף ומאה. (וכנראה נפלו להם אלף איש גם בשני ימים הראשונים או נסו לארץ מנחת. ע' דה"א פ"ח, וע"ז רומז הכתוב הרדיפוהו מנוחה הדריכוהו) נשארו מבנימין שש מאות איש.

כא.

בני ישראל נשבעו שלא לתת לבנימין אשה ולקחו להם נשים מארבע מאות בתולות אשר חיו מאנשי יבש גלעד ושתי מאות חטפו להם מן המחולות מבנות שלה. בני יבש גלעד נהרגו יען כי לא באו לעזרת המלחמה וכן נשבעו בני ישראל אשר לא יבא למלחמת ה' בגבעה יומת. שני המעשים האלה פסל מיכה ופילגש בגבעה קרו בראשית ימי השופטים בטרם התישבו עוד בני ישראל.

חזק

ספר שמואל

שמואל א

שמואל א [ל"א פרקים]

א.

עלי היה הכהן בשילה ושם שני בניו חפני ופנחס.

שמואל היה לוי אביו אלקנה ושם אמו חנה. ושם אשת אלקנה השנית פנינה. היתה עקרה ותתפלל לפני ה'. ותבך ותדר נדר לתת הילד הנולד לה לה' וכן עשתה. גמלתו והביאה אותו אל עלי הכהן.

ב.

תפלת חנה והודתה לה'. חטא בני עלי ותוכחת עלי לבניו. דברי איש אלהים אל עלי הכהן ותוכחתו על פניו.

ג.

חזות קשה הגיד לו לשמואל על בית עלי ונודע שמואל לנביא לה'. לפנים יקראו לנביא הרואה.

ד.

שלה חרבה בימי עלי ואת הארון לקחו הפלשתים.

עלי בשמעו הבשורה הרעה כי נלקח הארון ועם ה' נפלו בחרב ושני בניו מתו במלחמה נפל מן הכסא ותשבר מפרקתו וימת. בן תשעים ושמונה שנה.

ה.

ארון אלהים באשדוד בבית דגון וישכימו בבקר ממחרת והנה דגון נפל לפניו ארצה וראש דגון ושתי כפות ידיו כרותות אל המפתן, ויך ה' את האשדודים בעפלים ויסבו את ארון ה' לגת וגם שם היתה מהומה גדולה וישתרו להם עפלים וישלחו את ארון ה' עקרון ויהי גם שם יד אלהים.

ו.

שבעה חדשים היה הארון אצל הפלשתים ויהי כי עשה בהם שמות וירב אה חלליהם וישיבוהו לישראל באשם ובכפרה, חמשה עכברי זהב וחמשה עפלי זהב כמספר הסרנים הוא האשם אשר נתנו הפלשתים לאשדוד לעזה, לאשקלון, לגת, ולעקרון, שמו בארגז מצדו, וישרנה הפרות בדרך בית שמש ויך באנשי בית שמש מכה גדולה כי ראו בארון ה'.

ז.

שם אלילי מואב, עמון, עקרון, פלשתים בכלל, וצדונים.

שם, שקץ מואב כמוש

אליל שקץ עמון מלך מלכם

אליל שקץ עקרון בעל זבוב

אליל שקץ פלשתים דגון

אליל שקץ צדונים עשתרות

הארון בא לשכון כבוד לקרית יערים ויעמוד שם עשרים שנה עד כי הביאו דוד לציון.

שמואל קבץ את ישראל המצפה ושפט אותם שם, הפלשתים שמעו כי התקבצו ישראל במצפה וילחמו עמהם ויתפלל שמואל אל ה' וירעם עליהם ה' בקול גדול ויהמם וינגפו לפני ישראל.

ח.

בני שמואל יואל, ואביה, שופטים בבאר שבע, ולא הלכו בדרכי אביהם, שמואל עשה טוב לעמו הורה אותם לדעת את ה' התפלל בעדם. שפט משפטם משח שני מלכים שאול, ודוד, החזיק בית ספר (ניות) ברמה ותלמידיו נקראו בשם בני הנביאים. באחרית ימי שמואל שאלו להם מלך וירע לו הדבר.

ט.

שאול בן קיש מבני בנימין נבחר למלך איש יפה תאר משכמו ומעלה גבוה מכל העם, ונמשח על ידי שמואל בעת שבא שאול לשאל ממנו על דבר האתונות האובדות לאביו.

י.

שמואל צוה לשאול לירד הגלגל וילך מאתו ויבא הגבעתה. ופגע בחבל נביאים ותצליח עליו רוח ה' ויתנבא בתוכם, והיה כל הרואה ויאמר הגם שאול בנביאים, ויאסף שמואל כל העם המצפה ויקח את שאול ויתיצב בתוך העם ויראו כל העם ויאמרו יחי המלך שאול.

יא.

נחש העמוני ענה לאנשי יבש גלעד בזאת אכרות לכם ברית שלום בנקור לכם עין ימין, אנשי יבש גלעד הודיעו אסונם לשאול ויצילם ויך את עמון. וילכו כל העם ויחדשו המלוכה בגלגל.

יב.

שמואל גלה למוסר אזנם על אשר בקשו להם מלך והזהירם לעבוד את ה' ומלך.

יג.

שם אשת שאול אחינועם בת אחימעץ. בניו: יונתן אבינדב. מלכישע ואיש בשת. (ישוי אשבעל) בנותיו: מרב ומיכל, ושם שר צבאו: אבנר בן נר דוד שאול. חטא שאול היתה כי לא שמר את המועד אשר יעד לו שמואל גם לא שמע בקול ה' להרוג את אגג מלך עמלק, וישאל באוב.

יד.

יהונתן עם נשא כליו עלו אל מצב פלשתים ויהרגו בהם עם רב ויעש בהם מהומה גדולה, ויהי חרב איש ברעהו. וישבע שאול את העם לאמר: ארור האיש אשר יאכל לחם עד הערב, ויונתן לא שמע הדבר ויטבל את קצה המטה בדבש וישב ידו לפיו ולא ענהו ה' באורים ותומים במלחמה ההיא ויפל גורל בשל מי היה החטא ויפל על יונתן ויבקש שאול להמית אותו ויפדהו העם ולא מת.

טו.

שמואל פקד על שאול לילך להלחם בעמלק ויפקדם בטלאים והכה את עמלק וחמל על אגג ועל מיטב הצאן והבקר ולא הרגם וינחם ה' על אשר המליך את שאול ויגל את אזנו למוסר ויסב ללכת ויחזק שאול בכנף מעילו ויקרע ויאמר שמואל: קרע ה' הממלכה מעליך ונתנה לרעך הטוב ממך. ואת אגג מלך עמלק הרג שמואל לפני ה' בגלגל.

טז.

צוה ה' למשוח אחד מבני ישי והוא דוד. תולדות דוד. פרץ (בן יהודה ותמר) פרץ הוליד את חצרון, חצרון הוליד את רם, רם הוליד את עמינדב, עמינדב הוליד את נחשון, נחשון

הוליד את שלמון-שלמה, שלמון הוליד את בועז, בועז הוליד את עובד, עובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד.
שמנה בנים היה לישי ודוד הוא הקטן, הוא היה יפה עינים וטוב רואי ומנעוריו לבשתהו רוח גבורה מאת ה' ויך ארי ודוב ברעותו הצאן לאביו, רוח ה' סרה מעם שאול ובעתתו רוח רעה ויקרא לדוד לנגן לפניו, ואחרי כן היה לו לנושא כלים.

יז.
גלית הפלשתי חרף את מערכת ישראל ארבעים יום, ויהרג אותו דוד בחלקי אבנים ויכרת את ראשו ויבא לפני שאול.

יח.
בהרוג דוד את הפלשתי שרו הנשים לפניו בשובם מן המלחמה, הכה שאול באלפיו ודוד ברבבותיו, וזאת העירה חמת שאול ויבקש רעתו ויאמר: נתנו לדוד רבבות ולי נתנו האלפים ועוד לו אך המלוכה. [רצה להכות בו פעמיים בחנית ודוד ניצל] יהונתן: גם מיכל אהבתו אהבה עזה ותהי לו לאשה.
שאול נתן את בנותיו לדוד, למען יצא למלחמות פלשתים ותהי בו יד פלשתים וארש את מיכל אשתו במאה ערלות פלשתים.

יט.
שתי פעמים הטיל על דוד חניתו להמיתו וגם שלח מלאכים לקחתו מביתו ונמלט על ידי מיכל אשתו אשר הירידתהו בחבל מן החלון וישלח מלאכים לקחת את דוד מנויות וגם הוא בעצמו הלך לשם לבקשו ותהי עליהם רוח ה' ויתנבאו.

כ.
יהונתן דבר טוב אל המלך על דוד ויחר אפו בו ויטל עליו את החנית להכותו והודיע הדבר אל דוד בשדה ויכרת עמו ברית וישלחהו מפני חמת המלך שאול.

כא.
דוד נמלט מאכיש מלך גת בשנותו את טעמו, הכהנים הגדולים בימי שאול אחיה, ואחימלך, בני אחיטוב, שאול הכה את נוב עיר הכהנים על אשר נתן אחימלך הכהן לדוד ולאנשיו לחם וחרב ושאל לו באלהים ויחשדהו שאול כי ידו עם דוד למרוד בו ונהרגו שמונים וחמשה איש כהנים.

כב.
דואג האדומי הגיד לשאול ע"ד אחימלך ויהרג אותו והכהנים אשר אתו. ונמלט מנוב אביתר בן אחימלך. ויבא אל דוד ואפוד ירד בידו.

כג.
דוד שמע כי פלשתים נלחמים בקעילה וילך וילחם ויך בהם מכה גדולה ויגידו לשאול כי בא דוד קעילה וילך לצוד את דוד. ויצא דוד ואנשיו מקעילה וישב במדבר זיף. ובא לשם יהונתן ויכרתו ברית לפני ה' ויבאו הזיפים ויאמרו לשאול הלא דוד מסתתר עמנו וילך שאול לבקש את דוד. ויגידו לו וירד הסלע וישב במדבר מעון. וירדף שאול אחריו והוא ואנשיו עטרום אל דוד ואל אנשיו לתפשם. והנה מלאך בא לשאול לאמר: פלשתים פשטו על הארץ וישב שאול מרדוף אחריו. ויעל דוד וישב במצודות עין גדי.

כד.
שתי פעמים בא שאול ביד דוד ולא שלח בו יד בכרתו כנף מעילו במערה. ובקחתו חניתו וצפחת המים אשר מראשותיו. המשל הקדמוני. בפי דוד מרשעים יצא רשע וידי לא תהיה בו. ויאמר לו שאול צדיק אתה ממני וישבע דוד לשאול אשר לא יכרית זרעו אחריו בעת שימלך אחריו.

כה.
מרב נתנה לעדריאל המחלתי. ומיכל לפלטי בן ליש. נשי דוד הראשונות (לבד מיכל) אחינועם היזרעלית ואביגיל אשת נבל הכרמלי. מעשה נבל ואביגיל: נבל היה איש גדול ויהי בגזוז נבל את הצאן בכרמל וישלח לו דוד עשרה נערים לברכו בשמו ולבקש ממנו מתנה. נבל דבר אתם קשות לאמר: מי דוד ומי בן ישי היום רבו עבדים המתפרצים איש מפני אדוניו ויעט בהם וישובו אל דוד בפחי נפש, ויחר אף דוד ויחגור הוא ואנשיו חרבם. בין כה והדבר נודע לאביגיל אשה טובת שכל ויפת תואר ותמהר ותצא לקראתו ותכפר פניו במנחה ותשב חמתו מהשחית. אחרי עבור עשרה ימים נגף ה' את נבל וימת. ודוד לקח את אביגיל לאשה.

כו.
הזיפים באו אל שאול הגבעה ויאמרו דוד מסתתר עמנו וירד שאול אל מדבר זיף וירא דוד כי בא שאול אחריו ויבא דוד ואבישי אל המקום אשר חנה שם שאול ויקח דוד את החנית ואת צפחת המים מראשיתיו וילך ויעמוד על ראש ההר מרחוק ויקרא אל שאול ויאמר ראה את החנית ואת צפחת המים בידי למה אדוני רדף אחרי עבדו. ויאמר שאול חטאתי שוב בני דוד כי לא ארע בך עוד:

כז.
ויקח דוד ויעבור הוא ואנשיו אל אכיש מלך גת. ויגד לשאול כי ברח דוד גת ולא יסף עוד לבקשו ויתן אכיש לדוד את צקלג.

כח.
פלשתים קבצו מחניהם להלחם בישראל, וישאל שאול בה' ולא ענהו ויבא אל בעלת אוב ותעלהו את שמואל ויאמר לו ה' סר מעליך על אשר לא עשית נקמה בעמלק וימת שאול במלחמה בנפלו על חרבו, ובניו ואנשיו בהר הגלבע.

כט.
סרני פלשתים לא נתנוהו את דוד ללכת במלחמה מפחדם פן יפול אל שאול באמרם: במה יתרצה זה אל אדוניו הלא בראשי האנשים ההם.

ל.
דוד בעת המלחמה נלחם בעמלק אשר שרפו את צקלג מקום מגוריו וישבו את נשיו ואת נשי כל העם, ברדתו אל אכיש למלחמה ויצל את הכל ולא נעדר להם דבר ויקחו שלל רב.
דוד ענה לאנשיו אשר אמרו לבלי תת מן השלל לאלה אשר פגרו מלכת לאמר: כחלק היורד במלחמה וכחלק היושב על הכלים יחדיו יחלקו.

לא.
הפלשתים תקעו גוף שאול בחומת בית שן. אנשי יבש גלעד לקחו גוית שאול ובניו, וישרפום ביבש ועצמותיהם קברו תחת האשל ביבשה.

חזק

שמואל ב
שמואל ב [כ"ד פרקים]

א.
דוד הרג את האיש אשר התפאר לפניו כי הרג את שאול באמרו: פיך ענה בך, ויקנן על שאול ויהונתן בנו ויבכו על עם ה' כי נפלו בחרב.

ב.
איש בשת בן שאול מלך על ישראל ודוד על עם יהודה. בני צרויה שלשה אחים, יואב ואבשי, ועשהאל. אבנר אמר ליואב בהפגשם על ברכת גבעון, יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו, וגברה יד יואב, אבנר בן נר הרג את עשהאל ואמר אבנר לאחרונה הלנצח תאכל חרב.

ג.

איש בושת נבאש באבנר שר צבאו, על אשר הזכיר לו עון האשה רצפה בת איה פילגש שאול, אז הלך אבנר לחברון אל דוד להמליכו על כל ישראל, ובקש דוד מאבנר להביא לו את מיכל אשתו, יואב הרג את אבנר בדם עשהאל אחיו.

ד.

שני אנשים רשעים הרגו את איש בשת בביתו על משכבו, וראשו נקבר בקבר אבנר בחברון, ושמם רכב ובענה בני רמון הבארתי, דוד צוה עליהם להרגם ולקצץ ידיהם ורגליהם, איש בשת מלך שתי שנים על ישראל.

ה.

כל ישראל באו חברונה וימשחו את דוד למלך על ישראל, וארבעים שנה מלך, בחברון מלך על יהודה שבע שנים וששה חדשים ובירושלים מלך שלשים ושלש שנה על כל ישראל ויהודה, וכבש את ירושלים מן היבוסי וילכד מצדת ציון היא עיר דוד. שם בני דוד אשר נולדו לו בחברון, אמנון, כלאב (דניאל) אבשלום, אדוניה, שפטיה, יתרעם.

ו.

מעשה פרץ עזה: דוד הלך לקחת את הארון מבית עובד אדום להביאו עיר דוד, וירכיבהו אל עגלה חדשה ויהי בדרך וישלח עזה את ידו לאחוז את הארון כי שמטו הבקר ויחר בו אף ה' וימת על השל והארון בא לעיר ציון. מיכל אשתו בזה את דוד על אשר פזז וכרכר לפני הארון ולא היה לה ולד עד יום מותה.

ז.

דוד אמר לבנות בית לארון אלהים אך על ידי נתן הנביא אמר לו ה' לחדול ויבשרהו כי שלמה בנו יבנה בית לה' יען כי דמים לרוב שפך. תפלה לדוד ושפיכת שיחו לפני ה' על הבטחת נתן הנביא בדבר ה' לדוד ולזרעו עד עולם.

ח.

דוד הכה את הפלשתים ואת מואב וימדדם בחבל שני חבלים להמית וחבל אחד להחיות והכה את הדדעזר ואת ארם וישם נצבים בארם דמשק ובאדום. וימלך על ישראל. ויואב בן צרויה על הצבא. ויהושפט בן אחילוד מזכיר. וצדוק ואביתר כהנים גדולים ובניהו בן יהוידע ובני דוד כהנים היו.

ט.

שם בן הפסח הנשאר ליהונתן מפיבשת: בן חמש שנים היה בבוא השמועה אשר שאול ויהונתן מתו במלחמה. ותבהל אומנתו ותנס ותשלך הילד ויפסח. לקחו דוד אל ביתו ויאכל לחם על שלחנו. בעבור אהבת יהונתן. שם העבד לבית שאול ציבא.

י.

סבת המלחמה בין דוד ובין בני עמון: ויהי כי מת נחש מלך בני עמון. וישלח דוד מלאכים אל חנן בנו לנחמו. ועבדיו הכבידו את לבו לאמר: למען רגל את הארץ שלח דוד את אנשיו. ויגלח המלך חצי זקנם ויכרות מדייהם וישלחם.

יא.

דוד חטא בבת שבע אשת אוריה החתי. אשר מת במלחמה במצות דוד לתתו מול פני המלחמה החזקה. ודוד לקח לו את בת שבע לאשה ותלד לו בן.

יב.

משל נתן הנביא על דבר בת שבע: שני אנשים היו בעיר אחת אחד רש ואחר עשיר, לעשיר היה צאן ובקר הרבה מאד, ולרש אין כל כי אם כבשה קטנה, ויבא הלך לאיש העשיר ויחמל לקחת מצאנו לעשות לאורח ויקח כבשת הרש.

הילד אשר ילדה בת שבע מת וישמע דוד כי מת קם מן הארץ ויאכל לחם כי אמר: בעוד הילד חי צמתי ואבכה כי אמרתי יחנני ה' וחי הילד ועתה כי מת האוכל להשיבו. שלמה בן השני אשר ילדה בת שבע לדוד ויקרא אותו (ידידיה) וה' אהבו.

יג.

אמנון בכור דוד אהב את תמר אחות אבשלום אחיו. יונדב יעצהו להפיק זממו כי ישכב על משכבו ויתחל, ובבא אביו המלך לדרוש בשלומו יחלה פניו. כי תבא תמר לעשות לו כריה. וכן עשה. אבשלום הרג את אמנון מקץ שנתים ימים ויברח אל תלמי מלך גשור אבי אמו וישב שם שלש שנים.

יד.

יואב בן צרויה הסב כי ישוב אבשלום לביתו על ידי אשה חכמה. וישב בירושלים שנתים ימים ופני אביו לא ראה. מה עשה אבשלום כי יבא יואב אליו. שלח את עבדיו להצית חלקת יואב באש.

טו.

אחיתופל יועץ דוד היה בעצה עם אבשלום למרוד באביו גנב לב העם החזיק יד כל איש ונשק לו. והלך לחברון לקרא מלוכה. ודוד ברח מפני אבשלום, ואתו הלך אתי הגיתי. המלך צוה לצדוק הכהן להשב עם ארון ה' ירושלים ויעש כן וישב עם אחימעץ בנו ויהונתן בן אביתר וחושי הארכי ג"כ בירושלים.

טז.

ציבא נער מפיבשת הביא לחם לאכול לדוד וירגל באדונו כי יתפאר לאמר: לי תשב המלוכה. שמעי בן גרא איש ימיני חרף את דוד בברחו מפני אבשלום בנו. אחיתופל יעץ לאבשלום לבא אל פלגשי אביו בכדי להסב לב ישראל אליו.

יז.

חושי הארכי רֵעֶה דוד הפיר עצת אחיתופל בכלל. והודיע זאת לדוד על ידי יהונתן בן אביתר ואחימעץ בן צדוק הכהנים. ברזלי הגלעדי כלכל את דוד בבואו מחנימה.

יח.

דוד צוה לשרי צבאיו בלכתם לקראת אבשלום למלחמה: לאט לי לנער אבשלום. אחרית אבשלום היה. ראשו נתלה באלה ופרדו עבר מתחתיו ויותן בין השמים ובין הארץ. ויתקעו שבטים בלבו. הכושי ואחימעץ בן צדוק בשרו דבר המלחמה לדוד.

יט.

בשמעו דוד כי נהרג אבשלום בכה הרבה מאד ויגז שער ראשו. את עמשי שם דוד תחת יואב על הצבא. מפיבשת התנצל לפני המלך לאמר: הן פסח עבדך ואמר לחבוש לי החמור וארכב ואלך אל המלך. ועבדי רמני וירגל בי. וגזר דור ואמר אתה וציבא תחלקו את השדה, וגם שמעי בן גרא פייס את המלך ויבקש מאתו אל יחשב לו עון אשר קלל אותו ביום צאתו מירושלים. הגמול אשר אמר דוד לגמול על ברזלי הגלעדי, הואל לקחתו אל ביתו והיכלו ויאכל לחם על שלחנו כל הימים ולא קבל באמרו: הלא זקן אנכי ולא אדע בין טוב לרע. לא אטעם אשר אוכל ואשר אשתה ולא אשמע בקול שרים ושרות ולמה אהיה על המלך למשא. וגמל דוד החסד עם בנו עם כִּמְהָם.

כ.

הפלגשים אשר בא אבשלום אליהן כלכל עד יום מותן. ואליהן לא בא. יואב הרג את עמשא בחרב. שבע בן בכרי מרד בדוד עוד והיתה אחריתו. אשה חכמה כרתה את ראשו באבל ויותן ליואב ושב ירושלימה.

כא.

רעב היה בימי דוד שלש שנים בשביל הגבעונים. דוד כפר את פני הגבעונים נתן להם שבעה אנשים מבני שאול ויוקיעום. ואת עצמות שאול ויהונתן קבר בקבר.

כב.

השירה אשר דבר דוד ביום הציל ה' אותו מכף שאול ומיד אויביו.

כג.

דברי דוד האחרונים ושמות הגבורים אשר לדוד.

כד.
דוד מנה את ישראל ונתן גד לפניו שלשה דברים: שבע שנים רעב. או שלשה חדשים נוסה מפני אויבים, או שלשה ימים דבר, ובחר דור הדבר, ונעצרה המגפה בבנותו מזבח בגורן ארונה היבוסי.
לעשרים וארבעה משמרות נחלקו הכהנים והלוים ע"י דוד ושריו. המלך דוד עשה תבנית בנין הבית וכל כליו. והוא ושריו התנדבו ויכינו לשלמה הכל, זהב וכסף ונחושת ברזל ועצים ואבני יקרות (ד"ה):
חזק

ספר מלכים

מלכים א
מלכים א' (דה"י א') כ"ב פרקים.

א.
אבישג השונמית היתה סוכנת דוד בימי זקנתו, דוד מלך ארבעים שנה, על יהודה שבע שנים, ובירושלים על כל ישראל שלשים ושלש שנה, את שלמה בנו צוה למלך אחריו, אדוניה התנשא לאמר: אני אמלוך, אך לא קמה מחשבתו כי בין כה נמשח שלמה למלך, על ידי צדוק הכהן ויונתן הנביא, יואב ואביתר היו בקשר עם אדוניה.

ב.
דוד צוה לפני מותו לשלמה בנו ללכת בדרכי ה', לבנות הבית, לקחת נקם מיואב, ושמעי, ולעשות חסד עם ברזלי, יואב נהרג בקרנות המזבח במצות שלמה ע"י בניהו בן יהוידע, והוא נמנה על הצבא, שלמה גזר על שמעי בן גרא שלא לצאת מקיר העיר וחוצה, ויהי היום ויצא שמעי גתה לבקש עבדיו אשר ברחו ויודע הדבר למלך וימיתהו על ידי בניהו במצות המלך, שלמה גרש את אביתר מהיות כהן לה' ויצו עליו ללכת ענתות על שדהו, אדוניהו העיז לשאול על ידי בת שבע אם שלמה, את אבישג השונמית לאשה. וירא בזה כי חלק לו במלוכה, ונהרג במצות שלמה.

ג.
שלמה נשא את בת פרעה לאשה, בגבעון נראה ה' אל שלמה, ושאל מאתו חכמה לשפוט עמו.
ממשפט שתי הנשים נודעה חכמת שלמה. מה עשה טוב לעמו, בנה הבית לה' ובימיו ישב ישראל בטח ושאנן מפחד אויב, איש תחת גפנו ותאנתו.

ד.
שלמה הפקיד שנים עשר נציבים על ישראל וכלכלו את המלך ואת ביתו חדש בשנה יהיה לכל אחד לכלכל.

ה.
שלמה היה מושל בכל הממלכות, סעודות שלמה בשעתו ע"י הנציבים, היה חכם מכל אדם ובאו מכל העמים לשמוע חכמתו, המלך שלמה בקש מחירם מלך צור לצות על עבדיו לכרות לו ארזים מן לבנון לבנות בית לה' וימלא חירם את בקשתו ונתן לו עצי ארזים וברושים כל חפצו.

ו.
בשמנים וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש אייר נבנה הבית לה' בשנה הרביעית למלך שלמה יסד הבית, ובשנה האחת עשרה בחדש חשון כלה הבית ונבנה שבע שנים, ויפארנו בכל פאר, הבית ששים אמה ארכו ועשרים אמה קומתו.

ז.
את ביתו בנה שלש עשרה שנה ויבן את בית יער הלבנון ואת העמודים ואת ים הנחושת הכל ע"י חירם בן אשה אלמנה ממטה נפתלי ואת עשר המכונות נחשת, ואת הכיורות עשרה נחשת ואת כל הכלים אשר בבית ה'.

ח.
המלך שלמה הקהל את ישראל בחדש ניסן ויעלו את ארון ה' ואת אהל מועד ואת כל כלי הקדש אל בית ה' והענן מלא את בית ה' ויברך המלך את כל קהל ישראל, ויעמד לפני מזבח ה' ויתפלל בפרישת כפים ויזבח זבח שלמים לה' וקדש את תוך החצר ויעש שלמה את החג שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום וביום השמיני שלח את העם.

ט.
בגבעון נראה ה' אל שלמה שנית ויאמר לו שמעתי את תפלתך ואת תחנתך, ואתה אם תלך לפני בתם לבב והקמתי את כסא ממלכתך על ישראל לעולם והבית הזה יהיה עליון כל זמן שלא יחטאו לפני.
שלמה נתן לחירם מלך צור עשרים עיר בארץ הגליל, וחירם נתן לשלמה מאה ועשרים ככר זהב, פרעה נתן שלחים [נדוניא] לבתו [אשת שלמה] את [העיר] גזר, כל העם אשר לא מבני ישראל היו למס עובד ובני ישראל היו אנשי המלחמה, עבדי חירם עם עבדי שלמה באו האניות אופירה ויקחו משם ארבע מאות ועשרים ככר זהב ויבאו אל המלך שלמה.

י.

מלכת שבא נסה את שלמה בחידות הביאה לו בשמים וזהב רב מאד ואבן יקרה, כל הזהב אשר בא לשלמה בשנה אחת, שש מאות וששים ושש ככר זהב, המלך שלמה עשה כסא שן גדול מצופה זהב מופז שש מעלות לכסא וראש עגול אחריו וידות מזה ומזה אל מקום השבת ושנים אריות עומדים אצל חידות ושנים עשר אריות עומדים על שש המעלות מזה ומזה, ויהי לו אלף וארבע מאות ככר ושנים אלף פרשים.

יא.

לשלמה היו נשים שרות שבע מאות ופילגשים שלש מאות ואת בת פרעה, ולעת זקנתו הטו את לבבו.

הדד האדומי, רזון בן אלידע מדמשק, וירבעם בן נבט, אלו היו לשטן לשלמה באחרית ימיו.

ירבעם הרים יד במלך שלמה. יען בנה את המלוא, סגר פרץ עיר דוד אביו, והאיש ירבעם גבור חיל ועושה מלאכה ויפקידהו שלמה לכל סבל בית יוסף, בעת ההיא יצא ירבעם מירושלים וימצאהו אחיה השילני הנביא והוא מתכסה בשמלה חדשה ויקרעה לשנים עשר קרעים ויתן לירבעם עשרה לאמור: נתתי לך עשרת השבטים, וברח ירבעם מפני חמת שלמה אל שישק מלך מצרים וישב משם במות שלמה, ארבעים שנה מלך שלמה, מיציאת מצרים עד בנין הבית ארבע מאות שנה.

יב.

אחרי מות שלמה היתה חלוק השבטים כל ישראל נקרע מעל יהודה וימליכו עליהם מלכים לבדם ויהודה ובנימין המליכו עליהם מלכים מבני דוד. שם ערי הבירה למלכי שניהם למלכי יהודה ירושלים, למלכי ישראל תרצה, שומרון, ויזראל.

מלכי ישראל.

המלך הראשון לעשרת השבטים ירבעם בן נבט משבט אפרים. אחיה השלני משח את ירבעם.

ירבעם העמיד עגלים בדן ובבית אל למען לא ילך העם לזבוח לירושלים ולא תסב המלוכה לבית דוד.

מלכי יהודה

רחבעם בן שלמה מלך על יהודה אחרי שלמה אביו ושם אמו נעמה העמונית, בני ישראל באו לשכם להמליך את רחבעם ושאלו מרחבעם להקל מעליהם עלם הקשה, והוא לא

שמע לקול עצת הזקנים אשר יעצוהו למלא חפץ העם וימלא אחר עצת הילדים להכביד עליהם אכפו כי מאת ה' היתה נסבה לחלק ממלכת ישראל.
רחבעם ענה להעם אבי יסר אתכם בשוטים ואני איסר אתכם בעקרבים האות כי מרדו בו בני ישראל כי הרגו את אדונירם אשר על המס, שמעיה איש האלהים הניא את רחבעם מלצאת על ישראל למלחמה. ירבעם בן נבט מלך על ישראל בימי רחבעם שבע עשרה שנה ולא הלך בדרכי דוד.

יג.

מלכי ישראל
הנביא מיהודה נבא על ירבעם הנה בן נולד לבית דוד יאשיהו שמו וזבח על המזבח כהני הבמות, ירבעם בקראו תפשוהו יבשה ידו, והמזבח נקרע וישפך הדשן ויבקש המלך מהנביא ויתפלל ותשב יד המלך כבראשונה.
אחרית הנביא מיהודה בשובו מדרכו מצאו אריה וימיתהו, על אשר לא שמע בקול ה' שלא לאכול לחם ולא לשתות שתות מים במקום ההוא.

יד.

מלכי יהודה
בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים ויקח אוצרות בית ה' ובית המלך, וגם את מגיני הזהב אשר עשה שלמה ויעש לו מגיני נחשת תחתם שמעיה הנביא הטיף מוסר לרחבעם ושרי יהודה במלחמה זו.
אביה בנו מלך תחתיו שלש שנים ושם אמו מכיהו בת אריאל, וילך בכל חטאת אביו ולא הלך בדרכות דוד, ירבעם מלך על ישראל בימיו ומלחמה היה ביניהם כל הימים.
לאביה היו ארבע מאות אלף איש בחור ולירבעם שמונה מאות אלף וירבעם נגף מפני אביה, ויפלו חללים מישראל חמש מאות אלף איש. (דה"ב).
מלכי ישראל
שם הבן אשר חלה לירבעם וימת אביה, אשת ירבעם שאלה מאחיה מה יהיה לנער וענה לה חזות קשה הגיד לה כי יכרת בית ירבעם על אשר חטא והחטיא את ישראל וזה לבדו יבא לירבעם אל קבר.
רחבעם ואביה בנו מלכו על יהודה בימיו ומלחמה היתה לו עמהם כל הימים.
ירבעם מלך עשרים ושנים שנה וימלך נדב בנו שנתים ימים.

טו.

מלכי יהודה

אסא בנו מלך תחתיו ושם אמו מעכה בת אבישלום, עליו עלה למלחמה זרח הכושי בחיל רב וינגף ה' את הכושים עזריהו בן עודד נבא לו נצחונו עזריהו הנביא העיר וחזק אז את לב בני יהודה ומלכם לעבוד ה' ועפ"י עצתו התחזק אסא ויבער השקוצים מכל ערי יהודה ובנימין ומן הערים אשר לכד מאפרים בעת ההיא נפלו עליו מאפרים ומנשה ומשמעון בראותם כי ה' אלהיו עמו (דה"ב).

ונלחם אסא את בעשא מלך ישראל אשר בנה את הרמה לבלתי תת יוצא ובא לאסא, וקרא לעזר לו את בן הדד מלך ארם וקרא תגר על זה חנני הרואה ונתנו אסא בית המהפכת, ובכלל נהפך לבו ויהי לאיש אחר לרצץ העם.

בשנה האחרונה קרה לו: חלה את רגלו ולא דרש בה' כי אם ברופאים בימיו מלך על ישראל, נדב, בעשא, זמרי, עמרי, אחאב, ומלך ארבע עשרה שנה ויעש הישר בעיני ה'.

יהושפט בנו מלך אחריו ושם אמו עזובה בת שלחי טוב עשה יהושפט לעמו שלח כהנים ולוים בערי יהודה ועמהם ספר תורה ללמד לעם חק ומשפט, גם העמיד שופטים בארץ ויגבה לבו בדרכי ה' (דה"ב).

מלכי ישראל

בעשא לבית ישששכר קשר על נדב קשר ויכהו בגבתון וימיתהו וימלוך תחתיו. ומכל בית ירבעם לא השאיר שריד, כדבר ה' אשר דבר ביד אחיה השלני.

בעשא מלך בתרצה עשרים וארבע שנה וילך בדרך ירבעם, ומלחמה היתה ביניהם עם אסא מלך ישראל, כל ימיהם.

טז.

מלכי יהודה

אחאב מלך ישראל היה בימי יהושפט ויחיו בשלום ויתחתן לו, ויתחבר עמו לצאת למלחמה על ארם ברמות גלעד אחרית המלחמה ההיא אחאב נהרג ויהושפט נצל בחסדי ה'.

יהוא בן חנני החוזה קרא תגר על התחברו לאחאב באמרו הלרשע לעזר ולשנאי ה' תאהב.

מואב ועמון, עלו על יהושפט למלחמה ויתפלל אל ה' ויקרא צום ויהי בהחלם ברנה ותחלה נגפו שונאיהם ותהי חרב איש ברעהו, ויהושפט לקח שלל רב, וימים שלשה בזזו את השלל כי רב הוא.

יחזיאל בן זכריהו הלוי מבני יוסף אשר נחה עליו רוח ה' בעמדו בתוך הקהל חזק את העם למלחמה (דה"ב).

יהושפט התחבר עם אחזיהו בן אחאב לעשות אניות ללכת תרשישה ותשברנה האניות בדרך.
אמר אליעזר ממרשה על זה בהתחברך לרשע פרץ ה' מעשיך, מלך על יהודה עשרים וחמשה שנה, וילך בדרכי דוד ובדרכי אביו הראשונים.
יהורם בנו מלך אחריו ויעש הרע בעיני ה' ויהרוג את אחיו בחרב.
מלכי ישראל
יהוא בן חנני נבא על בעשא כי ישמד ביתו כבית ירבעם, המת לו בעיר יאכלו כלבים והמת לו בשדה יאכלו עוף השמים, אלה בנו מלך אחריו בתרצה שנתים.
זמרי עבד אלה קשר עליו וימיתהו וימלך תחתיו שבעה ימים בתרצה, בעת הקצרה ההיא השמיד את בית בעשא, אחרית זמרי היתה, בראותו כי נלכדה העיר עליו ויבא אל ארמון בית המלך וישרוף עליו את הבית באש.
עמרי מלך אחרי זמרי, בימיו נהיתה שמרון קרית מלך, על שם אדוני ההר שמר, ומלך שנים עשר שנה, בתרצה שש שנים, ובשמרון שש שנים, וירע לעשות מכל אשר לפניו.
אחאב בנו מלך אחריו, ויכעס את ה' מכל המלכים אשר לפניו, שם אשתו איזבל בת מלך צדונים, בימיו בנה חיאל בית האלי, יריחו, באבירם בכורו יסדה בשגוב צעירו הציב דלתיה, כקללת יהושע בן נון.

יז.

מלכי ישראל
אליהו התשבי מתושבי גלעד הנביא בימי אחאב, הגדולות והנפלאות אשר עשה אליהו.
א עצר טל וממר. (ב) החיה מת. (ג) ויקדש ש"ה. (ד) העורבים כלכלהו לחם בנחל כרית ובצרפת אשה אלמנה, בימי הרעב אמר להאשה בדבר ה' כד הקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר, המת אשר החיה אליהו היה בן האלמנה הזאת.

יח.

מלכי ישראל
עובדיה היה על בית אחאב עשה טוב, החביא מאה איש מנביאי ה' חמשים חמשים איש במערה מפני איזבל ויכלכלם להם ומים. אליהו קדש את שם ה', מקץ שלש שנים בהראותו לפני אחאב אמר אל העם לאמר: אני נותרתי נביא לה' לבדי ונביאי הבעל ארבע מאות וחמשים איש ויתנו לנו שנים פרים ואש לא נשים, והאלהים אשר יענה באש הוא האלהים, וכן עשו לא נענו ואליהו נענה באש, וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלהים, אחרי כן התקדרו השמים עבים ויהי גשם.

יט.

מלכי ישראל

ויברח אליהו מפני חמת איזבל וילך אל נפשו במדבר וישכב וישן תחת רתם אחד ויקץ אותו מלאך ויאמר לו קום אכול ענת רצפים וצפחת המים כי רב ממך הדרך ויאכל וישתה, וילך בכח האכילה הזאת ארבעים יום, ויבא עד הר האלהים חרב אל המערה אשר שם ודבר ה' אליו לך ומשחת את חזאל למלך על ארם ואת יהוא בן נמשי תמשח למלך על ישראל, ואת אלישע בן שפט תמשח לנביא תחתיך, וילך וימצא את אלישע וישלך אדרתו עליו ויעזב אלישע את הבקר וירץ אחרי אליהו וקם לנביא תחתיו.

כ.

מלכי ישראל

אחאב ענה לבן הדד אשר התהלל בגבורתו לאמר: אל יתהלל החוגר כמפתח, ונצח את ארם שתי פעמים בשתי שנים.

כא.

מלכי ישראל

אחאב לקח את כרם נבות: איזבל אשתו צותה להעמיד עדי בליעל להעיד עליו כי ברך אלהים ומלך ויומת, אליהו אמר לו על זה במקום אשר לקקו הכלבים דם נבות ילקו את דמך גם אתה, וגם את איזבל יאכלו הכלבים בחלק יזראל, אמר ה' לאליהו אחרי אשר נכנע אחאב יען כי נכנע בפני לא אביא הרעה בימיו בימי בנו אביא הרעה על ביתי.

כב.

מלכי ישראל

יהושפט מלך על יהודה בימיו, ויחיו בשלום, אחרית אחאב היתה, מת במלחמה עם ארם, שם הנביא אשר בשר לו אחרית רעה, מיכהו בן ימלה, צדקיהו בן כנענה הכה את מיכהו על הלחי, יהושפט מלך יהודה נלוה עם אחאב ללכת למלחמה על ארם.

אחאב מלך עשרים ושתים שנה, אחזיהו בנו מלך אחריו וילך בדרכי אביו ואמו:

חזק

מלכים ב

מלכים ב' (דה"י ב') כ"ה פרקים

א.

מלכי ישראל

אחרית אחזיהו נפל בעד השבכה בעליתו בשמרון ויחל וימת אחרי מלכו שנתים.

מואב פשע בישראל אחרי מות אחאב שרי החמשים וחמשיהם אשר שלחם אחזיהו להביא את אלוהי, שנים הראשונים ואנשיהם נשרפו בדבר אליהו ושר החמשים השלישי התחנן אליו לאמר: תיקר נא נפשי בעינך, ונתרצה לו, וירד אתו אל המלך וידבר אליו קשות בשם ה' לאמר: יען אשר שלחת לדרוש בבעל זבוב לכן המטה אשר עלית עליה לא תרד ממנה ויהי כן וימת אחזיהו וימלוך תחתיו יהורם אחיו כי לא היה לו בן ויעש הרע בעיני ה' אך לא כאביו ואמו.

ב.

מלכי ישראל

אחרית אליהו עלה בסערה השמים וקרא אלישע בעלית אליהו, אבי אבי רכב ישראל ופרשיו, אלישע בקע את הירדן באדרת אליהו אשר נפלה מעליו אשר בה בקע אליהו מקודם עליתו את הירדן, במלח רפא אלישע את המים.

הילדים אשר צעקו אחרי אלישע עלה קרח, שתים דובים יצאו מן היער ותבקענה ארבעים ושני ילדים.

ג.

מלכי ישראל

יהורם התחבר לצאת למלחמה על מואב אשר פשע עם יהושפט ועם מלך אדום ויכו את מואב כדבר ה' ע"י אלישע וכאשר ראה מלך מואב כי חזק ממנו המלחמה ויקח בנו הבכור ויעלהו עלה.

ד.

מלכי ישראל

אלישע אמר להאשה אשר בא הנושה לקחת שני ילדיה לעבדים, אחרי אמרה לו כי בביתה אסוך שמן, אמר לה לשאול כלים הרבה מכל שכניה ולצקת השמן עליהם, וכן עשתה, ותשלם במחיר השמן נשיה ותחי בנותר.

אלישע עשה טוב להשונמית נתן לה בן ובמותו החיה אותו.

ה.

מלכי ישראל

תקן את הנזיד בקמח, רפא צרעת נעמן באמרו לו לטבול בירדן שבע פעמים שם נער אלישע גחזי, אלישע קלל את גחזי על לקחו כסף וכלים מנעמן לאמר צרעה נעמה תדבק בך ובזרעך לעולם, ויצא מלפניו מצורע כשלג.

ו.

מלכי ישראל
הוציא את הברזל מן המים השליך שם עץ ויצף הברזל, מלך ארם שלח חיל כבר לתפוש את אלישע על אשר גלה למלך ישראל סוד מקום תחנותו וידע להזהר, הכם בסנורים ויוליכם שמרונה, ונצל אלישע מהחיל.
חיל מלך ארם צר על שומרון בימי יהורם.
הרעב היה גדול בשומרון עד היות ראש חמור בשמונים כסף ורבע הקב חרייונים בחמשה בסף.

ז.

מלכי ישראל
אלישע בשר לאמר: כעת מחר סאה סלת בשקל וסאתים שעורים בשקל בשער שומרון וכן היה ה' השמיע את מחנה ארם קול רכב וסוס, קול חיל גדול מאד וינוסו על נפשם ויעזבו הכל, ובשרו זאת בעיר ארבעה אנשים מצורעים. אחרית השליש שלא האמין בדבר אלישע, רמסוהו העם בשער כדבר אלישע.

ח.

מלכי יהודה
אדום פשע ביהודה בימי יהורם, הפלשתים והערבים עלו על יחידה בימיו ויקחו כל רכושו בניו ונשיו.
אחריתו, מת בתחלואים רעים, אליהו הנביא נבא לו זאת במכתב.
יהורם מלך שמונה שנים ויקבר בעיר דוד ולא בקבורות המלכים ולא שרפו לו כשרפת אבותיו.
אחזיהו בנו הקטן מלך אחריו ושם אמו עתליה בת עמרי וילך בדרכי בית אחאב כי אמו היתה יועצתו להרשיע, יורם בן אחאב מלך על ישראל בימיו. אחריתו הוא התחבר ליורם לצאת למלחמה על חזאל מלך ארם ושם הוכה יורם.

מלכי ישראל
אחזיהו מלך על יהודה בימי יהורם ויחיו בשלום וילך אתו למלחמה על חזאל מלך ארם.

ט.

מלכי יהודה
ויבא להתרפא ביזראל ואחזיהו (עזריהו) הלך אליו לדרוש בשלומו ויתחבא בשומרון וילכדוהו במצות יהוא וימיתוהו ויביאוהו עבדיו ירושלימה ויקבר בקברות אבותיו ומלך שנה אחת.

מלכי ישראל
יהורם מלך שתים עשרה שנה ונהרג בידי יהוא.

י.

מלכי ישראל
יהוא בן נמשי מלך אחרי יהורם והוא הכה כל ביה אחאב, שבעים בנים היו לאחאב וכלם נהרגו במצות יהוא, את יהונדב בן רכב לקח יהוא במרכבתו בנסעו לנקום נקמת ה' בבית אחאב
עוד טוב עשה והוא קבץ בערמה כל נביאי הבעל ויכם לפי חרב וישמד את הבעל מישראל, אמר לו ה' בשברו בני רביעים ישבו לך על כסא ישראל, ומלך עשרים ושמנה שנה בשמרון.

יא.

מלכי יהודה
עתליה אמו מלכה אחריו אחר שאבדה כל זרע המלוכה, הממלכה, רק יואש בן אחזיהו הקטן נצל מידה על ידי יהושבע אחות אחזיהו אביו אשר גנבה אותו מתוך בני המלך הממתים, ויסתר שש שנים ולא הומת.
מלכה עתליה שש שנים ותרשע לעשות, אחריתה, הומתה במצות יהוידע הכהן הגדול.
מלכי ישראל
עתליה אם אחזיהו אבדה כל זרע המלוכה ולא נשאר רק יואש בן אחזיהו שהחביאה יהושבע בת מלך יורם מפני עתליה ומלכה ששה שנים ובשנה השביעית המליך אותו יהוידע הכהן על יהודה.

יב.

מלכי יהודה
יואש מלך אחריה ושם אמו צרויה מבאר שבע עשה טוב לבית ה' חזק בדקיו וירפאהו, כפר פני מלך ארם לקח כל הזהב הנמצא באוצרות בית ה' ובית המלך וישלח ויעל מעל ירושלים, ימי שני חיי יהוידע ואיפה נקבר, חי מאה ושלשים שנה ויקבר בקברות מלכים כי עשה טובה בישראל.
יואש כל ימי יהוידע עשה הישר בעיני ה' אך אחרי מותו שחת דרכו וישמע לשרי יהודה לעבור האשדים והעצבים ויהי קצף ה' על ישראל.

זכריה בן יהוידע הוכיחם על זה וירגמוהו במצות המלך אשר לא זכר חסדי אביו, ואמר לפני מותו ירא ה' וידרוש והיה הענש לתקופת השנה עמד חיל ארם וישחיתו בשרי יהודה וישללו שלל רב, ואת יואש עשו שפטים ויעזבוהו בתחלואים (דה"ב).
יואש מלך יהודה מלך ארבעים שנה. אחריתו, עבדיו התקשרו עליו ויהרגיהו על מטהו ויקברוהו בעיר דוד ולא בקברות המלכים.
מלכי ישראל
בן שבע שנים מלך יואש ויקח את כל הכסף והזהב מאוצרות בית ה' ומבית המלך וישלח לחזאל מלך ארם.

יג.

מלכי ישראל
יהואחז בן יחיא מלך אחרי אביו ויעש הרע בעיני ה', ויתנהו ביד מלכי ארם וישימו את עמו כעפר לדוש, ומלך שבע עשרה שנה.
יואש בנו מלך אחריו ויעש הרע בעיני ה' ומלך ששה עשרה שנה.
אלישע מת בימי יואש וקרא עליו המלך בקינתו על מותו, אבי אבי, רכב ישראל ופרשיו, האיש אשר נקבר בקבר אלישע, חי ויקם על רגליו.

יד.

מלכי יהודה
אמציה בנו מלך אחריו ושם אמו יהועדין מירושלים ויעש הישר בעיני ה' אך לא כדוד אביו, נקם נקמת דם אביו המכים הרג ובניהם לא המית ככתוב בתורה.
אמציה בהלחם עם בני שעיר, לבד חיל יהודה שכר מאה אלף מישראל במאה ככר כסף אך איש אלהים הניאו מקחת עמו חיל ישראל כי אין אלהים עמם, ויבדילם ואת עמו נהג לגיא מלח ויך את בני שעיר.
הגדוד אשר השיב פשט בערי יהודה ויך שלשת אלפים איש ויבוזו בזה רבה, אחרי נצחו את אדום הביא אלהי בני שעיר וישתחו להם אז אמר לו הנביא למה דרשת את אלהי העם אשר לא הצילו עמם מידיך (דה"ב). יואש בן יהואחז מלך על ישראל בימיו.
אמציה שלח למלך ישראל לכה נתראה פנים וצא אתי למלחמה, ענהו מלך ישראל הכבד ושב בביתך למה תתגרה ברעה ונפלת אתה ויהודה עמך, אמציה הכביד אזנו משמיע, וינגף יהודה לפני ישראל, ויואש פרץ בחומות ירושלים ויקח כל הזהב, הכסף והכלים ואוצרות בית המלך ובני התערבות וישב שמרון ומלך עשרים ותשעה שנים.
אחריתו, קשרו עליו וינס לכישה וישלחו אחריו שם וימיתוהו.

מלכי ישראל
אמציהו מלך על יהודה בימי יואש וילחם עמו, וינגף אמציהו לפני יואש ותפשו בבית שמש, ויבא ירושלים ולקח את כל הכסף ואת כל הזהב ואת כל הכלים הנמצאים בבית ה' ובאוצרות בית המלך וישב שמרונה.
ירבעם בן יואש מלך אחרי אביו ויעש הרע בעיני ה', ומלך ארבעים ואחת שנה, זכריהו בנו מלך אחריו ששה חדשים בשמרון ויעש הרע בעיני ה'.

טו.

מלכי יהודה
עזיהו בנו מלך אחריו ושם אמו יכליהו ויעש הישר בעיני ה' ונלחם בפלשתים, בערבים ובעמונים ויכניעם ויגדל שמו למעלה, ויבן מגדלים ביהודה ויחצוב בורות רבים.
עזיהו חטא בחזקתו נכה לבו וימעל מעל ה' ויבא אל ההיכל להקטיר קטרת שמונים כהנים בני חיל ועזריה כהן גדול בראשם רבו עמו על מעלו, בין כה והצרעת זרחה במצחו ויבהילוהו לצאת וישב בבית החפשית עד יום מותו ויותם בנו שפט את עם הארץ.
מלך חמשים ושתים שנים ויקבר בשדה הקבורה אשר למלכים כי מצרע הוא, יותם בנו מלך אחריו ושם אמו ירושא בת צדוק ויעש הישר בעיני ה'.
יותם עשה טוב לעמו בנה שער בית ה' העליון, וערים בנה ביהודה, ובחרשים בורניות ומגדלים, יותם הכניע את בני עמון ויתנו לו מס ומלך שש עשרה שנה.
מלכי ישראל
זכריהו נהרג בידי שלום בן יבש אשר הכהו קבל עם וימיתהו ומלך אחריו ירח ימים.
אחרית שלום נהרג בידי מנחם בן גדי אשר מלך אחריו עשר שנים, ויעש הרע בעיני ה', ובא עליו פול מלך אשור ויתן לו אלף ככר כסף אשר אסף חמשים חמשים שקל מכל איש חיל וישב מלך אשור ולא עמד בארץ.
פקחיה בנו מלך אחריו ויעש הרע בעיני ה' ומלך שנתים, ויהרג בידי פקח בן רמליהו אשר מלך אחריו, עשרים שנה, ויעש הרע בעיני ה', בימיו בא תגלת פלאסר מלך אשור ויקח כל ארץ נפתלי ויגלם אשורה, הושע בן אלה היה המלך האחרון למלכי ישראל, ויעש הרע בעיני ה', אך לא כמלכים אשר לפניו.
ויקשר הושע על פקח בן רמליהו וימיתהו, וימלך תחתיו.

טז.

מלכי יהודה

אחז בנו מלך אחריו, ויעש הרע בעיני ה' עשה מצבות לבעלים, העביר בנו באש ויסגור דלתות בית ה'.
נתן למשיסה ביד מלך ארם אשר הכה בו וישב ממנו שביה גדולה, וגם ביד מלך ישראל נתן ויך בו מכה גדולה, גם אדומים הכו בו וישבו שבי, והפלשתים לקחו ממנו ערים, בעצת עודד הנביא הושבו השבוים עד יריחו, אחרי אשר האכילום השקום וילבישו מערמיהם (דה"ב).
אחז קרא לעזר מפחדו מישראל וארם את תגלת פלסר מלך אשור אחרי נתנו לו שחד רב, וימת מלך אשור את רצין, אך לו הצר ולא חזקו, שם הכהן גדול בימיו אוריה, מלך אחז שש עשרה שנים ויקבר בירושלים ולא הביאוהו לקברות המלכים.
מלכי ישראל
אחז מלך ביהודה אחרי פקח בן רמליהו וילחם בו ויעש בחילו שמות ויאמר: לצאת עליו למלחמה שניה, עד כי נלחץ אחז לבקש עזר מאת תגלת פלאסר מלך אשור.

יז.

מלכי ישראל
שלמנאסר מלך אשור עלה על הושע בן אלה להכניעו תחתיו ויהי לו הושע עבד, אחרית עשרת השבטים. בשנה התשיעית להושע לכד מלך אשור את שמרון ויגל את ישראל אשורה, ויושב אותם בחלח ובחבור, נהר גוזן וערי מדי, על רוב חטאתם אשר חטאו וילכו בחקות הגוים.
חזקיהו בן אחז מלך אז על יהודה בימי הושע בן אלה.
מלך אשור הושיב בערי ישראל, הביא עמים מבבל, מכותה, מעוה מחמת וספרוים ויושיבם בערי שמרון, ויהי בתחלת שבתם שם ולא יראו את ה' וישלח בם אריות, ויביא שמה אחד הכהנים ויורם משפט אלהי הארץ ויהיו יראים ה' ופסילהם היו עובדים.
סיכום מלכי ישראל על הסדר ושנות ממשלתם.
ירבעם מלך עשרים ושתים שנה
נדב מלך שתים שנה
בעשא מלך עשרים וארבעה שנה
אלה מלך שתים שנה
זמרי מלך (שבעה ימים)
עמרי מלך שנים עשר שנה
אחאב מלך עשרים ושתים שנה
אחזיהו מלך שתים שנה

יהורם מלך שנים עשר שנה
יהוא מלך עשרים ושמנה שנה
יהואחז מלך שבע עשרה שנה
יהואש מלך ששה עשר שנה
ירבעם מלך ארבעים ואחת שנה
זכריהו מלך (ששה חרשים)
שלום מלך (ירח ימים)
מנחם מלך עשר שנה
פקחיה מלך שתים שנה
פקח מלך עשרים שנה
הושע מלך תשעה שנה
סך הכולל שני מאות וארבעים ואחת שנה

יח.

מלכי יהודה

חזקיהו בנו מלך אחריו ושם אמו אבי בת זכריה ויעש הישר בעיני ה' בכל אשר עשה דוד אביו.

טוב עשה לעמו הורם לדעת ה', בער הגלולים מן הארץ, כתת נחש הנחשת, ויעבור קול בכל שבטי ישראל לעשות פסח ככתוב: דור חזקיהו היה דור דעה ואנשיו העתיקו משלי שלמה בן דוד, גם עשה תקנות במתנות הכהנים הלוים, הכה פלשתים וימרוד באשור ולא עבדו, ובכל אשר יצא השכיל וה' עמו, בימיו גלו עשרת השבטים בשנה הרביעית למלכו עלה שלמאנאסר מלך אשור על שמרון ויצר עליה וילכדה בשנה השביעית ויגל את ישראל אשורה.

סנחרב מלך אשור עלה על חזקיהו.

יט.

מלכי יהודה

ויתפלל חזקיהו וישעיהו בן אמוץ הנביא ויזעקו השמים, וישלח ה' מלאך ויך במחנה אשור מאה ושמונה וחמשה אלף וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתים. אחרית סנחריב, ויהי הוא משתחוה בית נסרך אלהיו ואדרמלך ושראצר בניו הכוהו בחרב, אסר חדון בנו מלך אחרי אביו סנחריב באשור.

כ.

מלכי יהודה
חזקיהו חלה אמר הנביא לחזקיהו בחלותו, צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה, ויתפלל לה' ויבך בכי גדול ויוסף לו ה' חמש עשרה שנה, אמר הנביא לו לרפא את השחין בדבלת תאנים, האות אשר לו כי ירפא, כי ישוב הצל במעלות אחז עשר מעלות אחורנית.
חזקיהו גבה לבו ויהי עליו קצף ויכנע הוא ועמו ולא בא הקצף בימיו, ומלך עשרים ותשעה שנים ויקברהו במעלה קברי בני דוד וכבוד עשה לו במותו.

כא.

מלכי יהודה
מנשה בנו, מלך אחריו ושם אמו חפצי בה, ויעש הרע בעיני ה' מכל אשר לפניו, וגם דם נקי שפך הרבה מאד, העביר בניו באש, ועונן ונחש וכשף ועשה אוב וידעוני, אמר ה' ביד עבדיו הנביאים לנטות על ירושלים קן שמרון ומשקלת בית אחאב בחטאת מנשה.
ה' הביא עליו את שרי הצבא למלך אשור וילכדוהו בחוחים ויוליכוהו בבלה, ושם נכנע לבו ויתפלל אל ה' ויעתר לו וישיבוהו ירושלים למלכותו וישנה לטוב דרכו, ומלך חמשים וחמשה שנים ויקברוהו בגן ביתו. אמון בנו, מלך אחריו ושם אמו משלמת בת חרוץ מיטבה, ויעש הרע בעיני ה' כמנשה אביו, ולא נכנע כמוהו וירב אשמה, ומלך שנתים, ועבדיו קשרו עליו וימיתוהו ויקבר בגן ביתו.

כב.

מלכי יהודה
יאשיהו בנו מלך אחריו ושם אמו ידידה בת עדיה מבצקת, ויעש הישר בעיני ה', וילך בדרך דוד אביו ולא סר ימין ושמאל.
שם הכה"ג בימי יאשיהו, חלקיהו, שם הנביאים בימיו, ירמיה, וחלדה, ונבאה לו חלדה כי תחרב ירושלים, והוא בצדקתו יאסף אל קברו בשלום ולא יראה את הרעה, הכהן מצא בבית ה' ספר תורה.

כג.

מלכי יהודה
יאשיהו עשה טוב, טהר את ירושלים ויהודה וכל ארץ ישראל מכל טמא ומכל הגלולים, חזק בדק בית ה' ויעש פסח, ככתוב. אחריתו היתה, יצא לקראת פרעה נכה מלך מצרים ויכוהו המורים וימת, ויובא ירושלימה, ויקבר בקברות אבותיו, וכל יהודה וירושלים וירמיהו בראשם קוננו עליו, ומלך שלשים ואחת שנה.

יהואחז בנו מלך אחריו ושם אמו חמיטל בת ירמיהו מלבנה, ויעש הרע בעיני ה' ומלך שלשה חדשים.
אחרית יהואחז פרעה נכה אסר אותו ויביאהו מצרים אחרי תתו ענש על הארץ מאה ככר כסף וככר זהב, וימת שם, והמליך תחתיו את אחיו בן יאשיהו ויקרא שמו יהויקם, ושם אמו זבודה בת פדיה מן רומה ויעש הרע בעיני ה'.

כד.

מלכי יהודה
נבוכדנצר מלך בבל עלה עליו, כי מרד בו ויאסרהו להוליכו בבלה, גם גדודי ארם, מואב ועמון באו עליו להאבידו בחטאת מנשה, ומכלי בית ה' לקח נבוכדנצר אתו בבלה ומלך אחת עשרה שנה.
יהויכין בנו מלך אחריו ושם אמו נחשתא בת אלנתן מירושלים, ויעש הרע בעיני ה'.
אחריתו היתה, בא אליו נבוכדנצר ויביאהו בבלה, ואת אמו, עבדיו, שריו, וסריסו ואת אילי הארץ, החרש והמסגר ואנשי החיל, את הזהב והכסף אשר באוצרות ה' ובית המלך לקח, ומלך שלשה חדשים, והמליך תחתיו את מתניה דודו בן יאשיהו, ויסב שמו צדקיהו, ושם אמו חמוטל בת ירמיהו מלבנה, ויעש הרע בעיני ה', ומלך אחת עשרה שנה הוא המלך האחרון.

כה.

מלכי יהודה
בשנה התשיעית למלך צדקיהו בא עליו נבוכדנצר ויצר עד השנה האחת עשרה בתשעה לחדש הבקעה העיר מפני הרעב, ובחדש החמשי בשבעה לחדש בא נבוזראדן רב טבחים ויהרג בהם בבית מקדשם, ולא חמל על בחור ובתולה זקן וישיש, וישרף בית ה' ובית המלך וכל בית גדול בירושלים, ויתר ההמון הגלה בבלה, ואת יתר הכלים העמודים והמכונות וכל אשר ישרתו בם בקדש לקח. אחרית צדקיהו, את בניו שחטו לעיניו, ועיניו עיורו ויביאוהו בבלה, שם הכה"ג בימיו שריה, והוא נהרג עם אנשים רבים גדולים מידי מלך בבל, נשאר בארץ ישראל דלת עם הארץ אשר עשם נבוזראדן לכרמים וליוגבים והיה פקיד עליהם גדליהו בן אחיקם. אחריתו נהרג מידי ישמעאל בן נתניהו, ויתר העם קם ויבא מצרים, כי יראו מפני מלך כשדים, אחרי נבוכדנצר מלך בבל, אויל מרדך בנו, ועשה טובה ליהויכין, בשנת מלכו, בשנת שלשים ושבע לגלות יהויכין נשא את ראשו, ויתן את כסאו מעל כסא המלכים אשר אתו, וארוחתו ארוחת תמיד נתנה לו מאת המלך:
חזק

סיכום סדר מלכי יהודה ושנות ממשלתם.
רחבעם מלך שבע עשרה שנה
אביה בנו מלך שלשה שנה
אסא מלך ארבעים ואחת שנה
יהושפט מלך עשרים וחמשה שנה
יהורם מלך שמנה שנה
אחזיהו מלך שנה אחת
עתליה אמו מלכה ששה שנה
יואש בן אחזיהו מלך ארבעים שנה
אמציה בנו מלך עשרים והשעה שנה
עזיהו מלך חמשים ושתים שנה
יורם מלך ששה עשר שנה
אחז מלך ששה עשר שנה
חזקיהו מלך עשרים ותשע שנה
מנשה בנו מלך חמישים וחמש שנה
אמון בנו מלך שתים שנה
יאשיהו אחיו מלך שלשים ואחת שנה
יואחז בנו מלך שלשה חדשים
יהויקים בנו מלך אחד עשר שנה
יהויכין בנו מלך שלשה חדשים
צדקיהו בן יאשיהו מלך אחר עשר שנה
סך הכולל שלש מאות ותשעים ושלשה.
היהודים ישבו בבל שבעים שנה עד מלכות פרס, כרש מלך פרס הרשה לבני הגולה לעלות ירושלימה:

נביאים אחרונים

סדרן של ספרי נביאים אחרונים. ישעיה. ירמיה. יחזקאל. הושע. יואל. עמוס. עובדיה. יונה. מיכה. נחום, חבקוק. צפניה. חני. זכריה. מלאכי.

ישעיה

ישעיה [ס"ו פרקים]
ישעיה בן אמוץ היה בימי עזיהו יותם, אחז, חזקיהו, מלכי יהודה.

שם בניו. שאר ישוב (ז), למהר שלל שח בז (ח).
ספר ישעיה כולל בקרבו, תוכחות ליהודה וישראל ודברי נחומים לפי העת לשבט ולחסד.
תולדות חזקיהו (ט', י"א ל"ו, ל"ז, ל"ח, ל"ט), משאות וחזון על אשור (י), משא בבל (יג), משא מואב (טו) משא וחזון על ארם דמשק (יז), משא וחזון על מצרים (יט), משא צר (כג), משא גיא חזיון (כב), מוסר ותוכחה לשכורי אפרים (כח), קנה על אריאל, קריה חנה דוד (כט), משא וחזיון על עמים רבים, עלית סנחריב על ערי יהודה (לו), חזון אל חזקיהו במחלתו (לח).
והחלק שני (מסימן מ') כולל יעודים ונחמות על ימי הבית השני, וגם לעתיד לבא:

ירמיה

ירמיה [נ"ב פרקים]
ירמיה הנביא היה מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימין, (א) הוא היה בימי יאשיהו משנת י"ג למלכו עד גלות ירושלים.
פשחור בן אמר הכהן הכה את ירמיהו בהנבאו, (כ) ויתנהו למהפכת.
אחיקם בן שפן הציל אותו מידי אלה אשר אמרו להמיתו. (כו)
שלח ספר לזקני הגולה בבלה, לעבוד באמונה את מלך בבל ולדרוש שלום הארץ (כט).
קנה שדה מחנמאל בן שלום דודו (לב).
צדקיהו מלך יהודה כלה את ירמיהו בחצר המטרה, על אשר נבא כי תנתן העיר בידי מלך בבל וצדקיהו לא ימלט מידו, בני הרכבים לא שתו את היין אשר נתן להם ירמיהו, כי שמרו מצות אביהם שלא לשתות יין ולא לבנות בית, לזרוע זרע ולנטוע כרמים (לה).
יהויקים שרף את המגלה אשר כתב ירמיה (לו) בעצת עבד מלך הכושי הוצא ירמיהו מן הבור (לח).
רב הטבחים אמר לירמיהו, פתחתיך היום מן האזיקים כל הארץ לפניך, אל טוב ואל הישר בעיניך ללכת שמה לך, וישב אל גדליהו בן אחיקם מלכת בבלה, ואחרי אשר נהרג גדליהו, ירד הוא וברוך תלמידו מצרימה (מ).
ספר ירמיהו כולל בקרבו, קורות המלכים שהיו בימיו, ספור חרבן הבית (נב), ספור גדליה בן אחיקם (מ), נבואות ותוכחות לעם יהודה ולמושליו.
משאות וחזון על מצרים (מו), משא וחזיון על פלשתים (מז), משא וחזיון על מואב (מח), משא וחזיון על עמון (מט), משא וחזיון בבל (נ, נא) ועוד עמים רבים.
חזק

יחזקאל
יחזקאל [מ"ח פרקים]
יחזקאל בן בוזי היה כהן ונביא, והיה בימי יהויכין, ויגל עמו וינבא נבואותיו בגולה, חזה חזיונותיו במעשה מרכבה (א), ועל עם בני ישראל, ועל הרי ישראל (ו, לו), על ירושלים (ח, ט), על בית ה' (י), אל נביאי ישראל הנבאים מלבם (יג), ועל תועבות ותוכחה לירושלים (טז), ועל כל ערי ישראל (כא), ועל בני עמון (כה), ועל צר (כו, כז, כח), על פרעה ועל מצרים כלה (כט, ל, לא, לב), ועל עמים רבים, על רועי ישראל (לד), על הר שעיר (לה), והחיה המתים בבקעת דורה (לז), על גוג ארץ המגוג (לח, לט), ובסופו חזיונות על דבר בנין הבית (מ - מח):

תרי עשר

הושע
הושע [י"ד פרקים]
הושע היה בימי עזיהו, יותם, אחז, יחזקיה מלכי יהודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל, ושם אשתו ובניו, שם אשתו גמר בת דבלים, ושם בניו, יזרעאל, לא עמי, ושם בתו לא רחמה, (א).
ספר הושע כולל בתוכו, תוכחות ליהודה וישראל:
חזק

יואל
יואל [ד' פרקים]
ספר יואל ידבר על דבר ארבה גדול אשר יהיה בארץ, וכולל בתוכו תוכחות, ומוסר, לעם ישראל, ויעודים על עתיד לבא, לבשר להם אשר ישיב את שבות יהודה וירושלים. ויטיב להם רב טוב ברכה, וינקום נקמת דם עמו בני ישראל ממצרים, ומאדום (ד):
חזק

עמוס
עמוס [ט' פרקים]
עמוס היה בימי עוזיה מלך יהודה וירבעם בן יואש מלך ישראל, ספר עמוס כולל בקרבו חזות קשה על עמים רבים, (א, ב,) ועל יהודה (ב), ועל ישראל בפרט (ג), עד סוף הספר:
חזק

עובדיה
עובדיה [פרק אחד]
ספר עובדיה ידבר על אדום:
חזק

יונה
יונה [ד' פרקים]
ספור יונה: ה' שלחו אל נינוה להגיד לה חטאתה למען תשוב מדרכה הרעה, ולא אבה ללכה, ויברח מפני ה', ויבא באניה ללכת תרשישה, ויטל ה' סער גדול על הים, והאניה חשבה להשבר ויפילו אנשי האניה גורלות, ויפל הגורל על יונה ויטילוהו אל הים (ב) וימן ה' דג גדול ויבלעהו, ויהי במעי הדגה שלשה ימים ושלשה לילות, ויתפלל יונה ויקיא אותו הדג ליבשה.
ג ויצוהו ה' שנית וילך ויגד לה את הרעה כי עוד ארבעים יום ונינוה נהפכת, וישובו מדרכם וינחם ה' על הרעה.
ד וירע הדבר בעיני יונה וישאל נפשו למות, ויצא מן העיר ויעש לו סוכה וימן ה' לו קיקיון לצל על ראשו ובבקר יבש הקיקיון, ותך השמש על ראשו ויחר לו הדבר עד מות, ויאמר לו ה': אתה חסת על הקיקיון אשר לא עמלת בו שבין לילה היה ובין לילה אבד, ואיך לא אחוס על נינוה העיר הגדולה אשר בה אדם רב ובהמה רבה:
חזק

מיכה
מיכה [ז' פרקים]
מיכה היה בימי יותם, אחז, יחזקיהו, והוא חזה על שמרון וירושלים (א' עד סוף):
חזק

נחום
נחום [ג' פרקים]
ספר נחום ידבר משא על נינוה, (א) ובשורות משמיע שלום ליהודה אשר הציל ה' אותם מכף סנחרב מלך אשור (ב):
חזק

חבקוק
חבקוק [ג' פרקים]
ספר חבקוק ידבר על כשדים (א) ותפלה לחבקוק על שגיונית (ג):

חזק

צפניה

צפניה [ג' פרקים]

צפניה היה בימי יאשיהו מלך יהודה, ספר צפניה כולל בקרבו, חזות קשה על יהודה (א) ולבסוף נחמה ותקוה טוב בעתיד:

חזק

חגי

חגי [ב' פרקים]

חגי הנביא היה בתחלת הבית השני בשוב ה' שיבת ציון, בשנת שתים לדריוש מלך פרס. (א) הנביא יעורר את רוח זרבבל בן שאלתיאל פחת יהודה ויהושע בן יהוצדק הכה"ג ורוח כל העם לבנות הבית ויבטיח להם רב טוב וברכה, וכי גדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון. (ב) שאל הכהנים תורת קדש, טמאה, וטהרה:

חזק

זכריה

זכריה [י"ד פרקים]

זכריה הנביא היה בזמן ההוא בשנת שתים לדריוש (א).

ספר זכריה כולל, חזיונות נפלאים על דבר הבית השני (ח), ועל שני מושליו העומדים בראש, והבטחות טובות כי כל ימי הצום יהיה לבית יהודה לששון לשמחה ולמועדים טובים:

חזק

מלאכי

מלאכי [ג' פרקים]

מלאכי היה גם כן בתחלת הבית השני (א). הנביא ידבר על דבר מתנות כהונה כי ייטיב העם דרכו לתת כבוד להכהנים ושלא לבגוד בנשותיהם (ב). כי בימים ההם התערבו בנ"י בעמי הנכר ויקחו בנותיהם לנשים, (ב), והזהרם להביא מעשר ותרומה לכהנים וללוים, ולזכר תורת משה עבד ה'. ומבשר על שליח אליהו הנביא לעתיד. והוא היה נביא האחרון בישראל (ג):

חזק

כתובים

סדרן של כתובים: תהילים. משלי. איוב, שיר השירים, רות. קהלת. אסתר. דניאל. עזרא. נחמיה. דברי הימים:

תהילים

תהילים [ק"נ פרקים]

ספר תהלים כולל בקרבו, תהלות, שירות ותשבחות דוד בן ישי ושאר משוררי קדש, בני קרח, אסף, ידותון, בני קרח, י"ב פרקים (מב, מג, מד, מה, מו, מז, מח, מט, פד, פה, פז, פח).

אסף י"ב פרקים (נ, עג, עד, עה, עו, עז, עח, עט, פ, פא, פב, פג).

ידותון ב' פרקים (לט, סב).

איתן האזרחי א' (פט)

תפלה למשה איש האלהים א' (צ)

ולד"ק גם שיר משורר קדש בבית שני:

חזק

משלי

משלי [ל"א פרקים]

ספר משלי כולל בקרבו, משלי שלמה בן דוד, ומשליו אשר העתיקו אנשי חזקיהו מלך יהודה (כה), ודברי אגור בן יקה איתיאל ואכל (ל) ומשא למואל מלך (לא):

חזק

איוב

איוב [מ"ב פרקים]

ספר איוב כלל בתוכו ויכוח איוב עם שלשת ריעיו בענין ההשגחה והשארת הנפש לאחר מיתה ותחיית המתים, ומפני מה צדיק ורע לו רשע וטוב לו ויחקר בענין שכר ועונש ובחכמת הטבע ובמה שאחר הטבע וידבר מתלדות בעלי חיים ומדברים הנפלאים הנמצאים בעולם, ספור איוב (א, ב).

מענות איוב י"ב, נחלקים בכ"ב פרקים (ג, ו, ז, ט, י, יב, יג, יד, טז, יז, יט, כא, כג, כד, כו, כז, כח, כט, ל, לא, לד, מב.)

מענות אליפז התימני ג' בד' פרקים, (ד, ה, טו, כב).

מענות בלדד השוחי ג' (ח, יח, כה).

מענות צפר הנעמתי ב' (יא, כ).

מענות אליהו בן ברכאל הבוזי ד' בה' פרקים (לב, לג, לה, לו, לז).
מענות ה' מן הסערה ב' בד' פרקים (לא, לט, מ, מא).
מב דבר ה' אל אליפז התימני ושני ריעיו בלדד השוחי וצפר הנעמתי וגם ברך את אחרית איוב מראשיתו וחיה אחרי כן מאה וארבעים שנה:
חזק

שיר השירים

שיר השירים [ה' פרקים]
ספר שיר השירים כולל בקרבו, חליפות דברי אהבה וחשק בין אוהב ואהובתו: וכפי המקובל באמת, האוהב הוא הקב"ה והאהובה היא כנסת ישראל.
חזק

רות

מגלת רות [ד' פרקים]
אלימלך עזב ארצו לגור בשדי מואב, כי היה רעב בארץ, שם אשתו נעמי, ושם שני בניו מחלון, וכליון, וימת אלימלך ותשאר נעמי ושני בניה.
וישאו להם נשים מואביות, שם אשת כליון ערפה, ושם אשת מחלון רות, ואחרי כן מתו גם שניהם, כלות נעמי הואילו בשובה לארצה ללכה איתה לארצה ולעמה, אך נעמי דברה על לבן לשוב לבית אמן, ותשמע ערפה לעצתה, ורות דבקה בה (א).
רות לקטה בשדי בעז, ותמצא חן בעיניו, וישם עליה עין לטובה ללקט כל ימי קציר השעורים והחטים, ויצו על נעריו לעשות עמה חסד (ב).
העצה אשר נתנה נעמי לרות למצוא לה מנוח ללכת בלילה לגרן בעז ולשכב במקום אשר ישכב הוא, וכן עשתה:
ויהי בחצי הלילה ויחרד האיש לראות אשה שוכבת מרגלותיו ויאמר: מי את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנפיך על אמתך כי גואל אתה, ויבטיחנה בעז לעשות חפצה, אך בטרם כל ישאל את פי הגואל הקרוב (ג).
אחרית הדבר היתה, בעז שאל את הגואל נגד זקני עמו אם חפצו לגאול אותה וימאן, ויקחנה בעז לאשה, רות ילדה לו בן ושמו עובד, אבי ישי, אבי דוד:
חזק

איכה

מגלת איכה [ה' פרקים]

מגלת איכה תכיל בקרבה, קינים, הגה, והי, [עי יחזקאל ב י] על חרבן בית מקדשנו, וקינה על יאשיהו מלך יהודה (ב):
חזק

קהלת

קהלת [י"ב פרקים]
ספר קהלת כולל בקרבו, דברי חכמה חקירה והגיון על מעשה העולם ותהלוכותיו וקהלת בן דוד בירושלים ואחרי כל החקירות יסיים: סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא, ואת מצותיו שמור, כי זה כל האדם:
חזק

אסתר

מגלת אסתר [י' פרקים]
אחשורוש היה מלך בפרס, ושם אשתו ושתי.
משתה אחשורוש היה שמונים ומאת יום, ומשתה השני היה שבעה ימים לכל העם הנמצאים בשושן, המלך עשה משתה לכל שריו ועבדיו, ויהי כטוב לבו ביין אמר להביא את ושתי המלכה לפניו ולא באה, ויחרצו החכמים יודעי העתים משפטה כי תוסר מגבירה, וכן היה (א).
ויהי כשך חמת המלך ויזכר את ושתי ואת אשר עשתה ואת אשר נגזר עליה, ויאמרו נערי המלך לקבץ נשים ובתולות מכל המדינות יפות מראה, ותמצא אסתר חן בעיני המלך מכל הנשים והבתולות וישם כתר מלכות בראשה וימליכה תחת ושתי. משמרת הגא היה שומר הבתולות, ומשמרת שעשגז היה שומר הפלגשים, אסתר היתה בת אביחיל דוד מרדכי משבט בנימין.
שם הסריסים אשר חפצו לשלוח יד במלך, בגתן ותרש, שני סריסי המלך משומרי הסף, ויודע הדבר למרדכי, ויגד לאסתר המלכה ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי (ב).
המן בקש מאת המלך על דבר היהודים, לאבד זכרם, והמלך הרשה לו לעשות כטוב בעיניו.
המלך גדל את המן, וכל עבדי המלך השתחוו לו, ומרדכי היהודי לא אבה להשתחוות לו, וימלא המן חמה, ויבז בעיניו לשלוח יד במרדכי לבדו, ויבקש להשמיד את כל היהודים עם מרדכי, המן הפיל פור בחרש ניסן ליום שלשה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר (ג).

אסתר המלכה בקשה רחמים מאת המלך, לראשונה מאנה לבא אל המלך שלא כדת, אך חזקו עליה דברי מרדכי, ותצו לקרוא צום שלשת ימים ותבא לפני המלך, ויושט לה המלך את שרביט הזהב, והיא חלתה לפני המלך לבא עם המן אל המשתה אשר עשתה לו, בעת המשתה בקשה בזאת שנית ליום מחר, בין כה נולדו בלילה ההוא חדשות (ד, ה,).

שנה המלך נדדה. ויקרא לפניו את ספר הזכרונות וימצא כתוב כי הציל מרדכי את המלך ממות, ועוד לא נעשה למרדכי יקר וגדולה על זה, בבקר בא המן לבקש מאת המלך לתלות את מרדכי ויקדם המלך פניו בשאלה: מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו. המן בחשבו כי עליו יסובו דברי המלך, אמר להביא לבוש מלכות אשר לבש המלך וסוס אשר רכב המלך, ולהלביש בלבוש ההוא את האיש אשר המלך חפץ ביקרו, ולהרכיבהו על הסוס ברחוב העיר ולקרא לפניו: ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו, ויצר המלך על המן לעשות כזאת למרדכי, ואז כבר נפל רוח המן בקרבו, ביום ההוא נקרא למשתה אסתר, ואז מצאה אסתר עת מוכשרת לבקש על עמה, וחפץ ה' הצליח בידה לחתות גחלים על ראש המן, ותצל את עמה (ו).

אחרית המן היתה, נתלה על עץ חמשים אמה הוא ועשרת בניו.

המן היה מעם עמלק, חרבונה אחד מן הסריסים הזכיר לפני המלך את העץ אשר עשה למרדכי (ז).

אגרות המן אבדו כחן, מרדכי במצות המלך כתב ספרים ואגרות לכל הפחות ושרי המדינות, כי הרשות ביד היהודים לעמוד ביום המועד נגד אויביהם ומבקשי נפשם, ויהי בהגיע העת ויכו היהודים בשונאיהם מכת חרב והרג ואבדן ויכתב הדבר הנפלא הזה בספר (ח).

והיהודים קימו וקבלו עליהם לחג את יום הזה ימי הפורים בשמחה, משתה ויום טוב ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים (ט), בית המן נתן לאסתר ותשם אסתר (ח) את מרדכי על הבית, ומרדכי היה משנה למלך אחשורוש גדול ליהודים, דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו (י):

חזק

דניאל

דניאל [י"ב פרקים]

דניאל היה משבט יהודה מבני הגולה אשר הביא נבוכדנצר בבלה בימי יהויקים מלך יהודה. שם שלשת רעיו, חנניה, מישאל, ועזריה, וישם להם שר הסריסים שמות, לדניאל

בלטשאצאר, ולחנניה שדרך, ולמישאל מישך, ולעזריה עבד נגו. מעשיהם היה בחצר המלך, המלך אמר לבחור מבני ישראל מזרע המלוכה ומן הפרתמים ילדים טובי מראה, ואשר כח בהם לעמוד בהיכל מלך וללמדם ספר ולשון כשדים.

דניאל ורעיו שמו על לבם בנוגע למאכל שלא להתגאל בפת בג נבוכדנצר, ויבקש דניאל משר הסריסים לתת להם זרעונים ומים ולקחת מהם פת בגם ויין משתם, ואחרי דברים הרבה ונסיון עשרה ימים נעתר להם השר, בהשלימם חק למודם הובאו לפני המלך, וימצאם המלך בכל דבר חכמה ובינה עשר מדות על כל חרטומים והאשפים, אשר בכל מלכותו, ודניאל הבין לכל חזון וחלומות, דניאל היה מימי נבוכדנצר עד שנת אחת לכרש מלך פרס (א).

חלום נבוכדנצר ופתרון דניאל (ב).

נבוכדנצר עשה צלם של זהב ששים אמה קומתו ושש אמה רחבו ויציבהו בבקעת דורא יפקד על כל העמים להשתחוות לצלמו, חנניה מישאל ועזריה לא אבו לשמוע לו להשתחוות לצלם הזהב אשר הקים נבוכדנצר, ועל פי שונאיהם השלכו לכבשן האש. אחרית הדבר היתה האש לא נגעה בהם ולא במלבושיהם לרעה, והמלך התפלא על זה מאד ויברך את ה' ויצו להשליך המלשינים בכבשן האש וכרגע אבד זכרם (ג).

ד פתרון החזיון אשר חזה המלך על דבר האילן, האילן הוא המלך, והוא יטרד מבני אדם ועם חיתי יער משכנו עשב כבקר יאכל, ומזרם וטל שמים ירטב, וכן היה אחרי כן שב לתבונתו

ה בלשאצר עשה משתה בלילה והשתמש בכלים של בית המקדש, פתאם ראו הקרואים והמלך יד כותבת על הקיר ויבהלו מאד, ולא היה אחד אשר יבין לקרוא הכתוב רק דניאל קרא הדברים ויפתר הכתוב לבלשאצר לרעה, ובלילה ההוא נהרג בלשאצר.

ו בימי דריוש המדי נעשה לדניאל הדבר הרעה הזה, שונאיו ומקנאיו בקשו עליו עלילות דברים, ויהי כי מצאו בו כל חסרון ופחתת מצד המלכות, כי עבד מלכו וארצו באמונה וביושר לבב, ויתנכלו למצוא בו עול מצד דת אלהיו: ויבאו למלך ובשפת חנף אמרו כי יצא דבר מלכות מלפניו, כי לא ישתחוה ולא יתפלל איש לאלהיו משך שלשים יום רק למלך לבדו אחרי כן הביאו דבתם רעה על דניאל כי התפלל לאלהיו, ויצא דבר מלכות להשליכו לבור אריות.

אחרית הדבר היתה, האריות לא נגעו בו לרעה לשמחת לב המלך אשר באמת אהב את דניאל ויוציאנו משם בשלום.

ספר דניאל יכיל בקרבו לבד הספורים מתלדות דניאל ומתלדות המלכים; נבוכדנצר, בלשאצר ודריוש, יש בו חזיונות דניאל לימי הבית השני וגם לעתיד:
חזק

עזרא

עזרא [י' פרקים]

א כרש מלך פרס הרשה ליהודים בבבל לעלות לארצם ולבנות בית מקדשם:

ג שם ראשי היהודים העולים, זרבבל פחת יהודה ויהושע בן יהוצדק הכה"ג:

ד השמרונים הניאו לב היהודים מלבנות המקדש ויחדשו עליהם רעה.
השמרונים באו אל ראשי האבות ולזרבבל ויהושע בראשם ויאמרו "נבנה עמכם" ויענו: "לא לכם ולנו לבנות בית אלהינו" ויחר אף השמרונים ויבקשו תחבולות שונות ורעות לרפות ידיהם, וישכרו יועצי רע ויכתבו כתבי שטנה ובין כה מת המלך כרש הטוב ויבטל בנין הבית. נשבת הבנין מלאכת המקדש, כל ימי כרש, אחשורוש, ארתחשסתא, עד השנה השנית למלכות דריוש:

ה הנביאים בעת ההיא, חגי, זכריה, ומלאכי, המה, ביחוד שני הראשונים העירו רוח ראשי האבות לבית ישראל ורוח כל העם לבנות, וה' נתן חן בעיני דריוש הטוב וירשה להם זאת, ויבנו ויצליחו:

ז עזרא עלה מבבל, בימי המלך ארתחשסתא. עזרא היה כהן ממשפחת צדוק, סופר מהיר בתורת ד', ואהוב ונכבד בעיני המלך ארתחשסתא:
(ח, ט, י) טוב עזרא עשה לישראל, למד בישראל חק ומשפט הקים שופטים, טהר את העם מבני הנכר, אשר דבקו בהם לאהבה, ויעש תקנות טובות במתנות כהונה, ועוד דברים רבים גדולים ונכבדים באמת:

נחמיה

נחמיה [י"ג פרקים]

(א, ב) נחמיה היה בשנת העשרים לארתחשסתא, והיא היה משקה המלך, נחמיה בקש מאת מלכו, לתתו לעלות ירושלימה ולבנות חומותיה הנהרסות ושעריה הפרוצים ויתן לו המלך חפצו סנבלט החולני עמד לנחמיה מנגד מלעשות לטובת עמו, אך אמץ רוחו גבר על המכשולים אשר הניחו לשטן על דרכו ויעשה ויצליח:
(ג עד יג) טוב עשה נחמיה לעמו, לבד הפעולה הגדולה והנכבדה בתקון החומות והשערים עשה תקנות רבות וטובות, להבדיל בני ישראל מבני הנכר, לרחוק השמרונים

מחצר בית המקדש תקנה טובה במתנות כהונה ולויה, שמירה לשבת לבלתי חללה, והכל בחזקת היד באמץ רוח מאד נעשה, זכרה אלוה לו ולכל עושה טוב בישראל לטובה:
חזק ואמץ